

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΜΕ ΤΙΤΛΟ

«Παρεμβάσεις στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για την επιτάχυνση και την ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης - Εκσυγχρονισμός του νομοθετικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας»

Επισπεύδον Υπουργείο:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Στοιχεία επικοινωνίας: Ειδική Νομική Υπηρεσία, email: grammateia@justice.gov.gr

Τηλ. 210 7709 660, Λεωφ. Μεσογείων 96, Τ.Κ 11527

Επιλέξατε από τον παρακάτω κατάλογο τον τομέα ή τους τομείς νομοθέτησης στους οποίους αφορούν οι βασικές διατάξεις της αξιολογούμενης ρύθμισης:

ΤΟΜΕΙΣ ΝΟΜΟΘΕΤΗΣΗΣ

	(X)
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ¹	
ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ – ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ²	
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ / ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΗ / ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ³	
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ⁴	
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ – ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ – ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ⁵	X
ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ⁶	

- 1 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Παιδείας & Θρησκευμάτων και Υπουργείου Πολιτισμού & Αθλητισμού.
- 2 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εθνικής Άμυνας και Υπουργείου Εξωτερικών.
- 3 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Οικονομικών.
- 4 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Υπουργείου Υγείας.
- 5 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Εσωτερικών, Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και Υπουργείου Δικαιοσύνης.
- 6 Τομέας νομοθέτησης επί θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων, Υπουργείου Περιβάλλοντος & Ενέργειας, Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, Υπουργείου Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και Υπουργείου Τουρισμού.

A. Αιτιολογική έκθεση

Η «ταυτότητα» της αξιολογούμενης ρύθμισης	
1.	<p>Ποιο ζήτημα αντιμετωπίζει η αξιολογούμενη ρύθμιση;</p> <p>A) Τη λήψη της αναγκαίας νομοθετικής μέριμνας προκειμένου με στοχευμένες τροποποιήσεις στον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96) να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα οι σκοποί της επιτάχυνσης και ποιοτικής αναβάθμισης της ποινικής δίκης.</p> <p>B) Την ανάγκη εκσυγχρονισμού του νομικού πλαισίου που διέπει τόσο τον ν. 3500/2006 (Α' 232) όσο και τον Ποινικό Κώδικα, προκειμένου οι διατάξεις των ανωτέρω νόμων να μην αλληλοκαλύπτονται και να είναι προσαρμοσμένες στις παρούσες κοινωνικές συνθήκες και στη δικαιοπολιτική ανάγκη προστασίας του θεσμού της οικογένειας, της ανηλικότητας και των θυμάτων, κυρίως γυναικών, που πλήττονται με αυξανόμενη ένταση από συμπεριφορές ενδοοικογενειακής βίας.</p> <p>Γ) Την εναρμόνιση με τις συστάσεις (βλ. https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm και ιδίως σελ. 67-71 της Έκθεσης, κεφάλαιο Recommendations of the Working Group) του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης αναφορικά με την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.</p>
2.	<p>Γιατί αποτελεί πρόβλημα;</p> <p>A) Διότι από την πρακτική εφαρμογή του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, μετά από τις εκτεταμένες αλλαγές που επήλθαν με τη μεταρρύθμιση του 2019, έχει διαπιστωθεί πως οι υφιστάμενες διατάξεις χρήζουν περαιτέρω βελτιωτικών παρεμβάσεων προκειμένου: α) μέσω τροποποιήσεων στο πεδίο της ποινολογίας (αναστολή εκτέλεσης ποινής, μετατροπή ποινής σε εναλλακτικούς τρόπους έκτισης, μερική ή ολική έκτιση ποινής σε σωφρονιστικά καταστήματα) να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα τόσο ο εγκληματοπροληπτικός όσο και ο σωφρονιστικός χαρακτήρας της ποινής, β) να ληφθούν νομοθετικά μέτρα για την προστασία της ποινικής δικαιοσύνης από εκείνους που με καταχρηστική και παρελκυστική άσκηση των δικαιωμάτων τους απασχολούν ασκόπως τους λειτουργούς της και παρακωλύουν την ταχύτητα απονομής της, γ) να επιταχυνθούν οι διαδικασίες επεξεργασίας και εκδίκασης των ποινικών υποθέσεων με τη λήψη μέτρων όπως λ.χ. η ενθάρρυνση της διαδικασίας της ποινικής διαπραγμάτευσης, η μεταφορά της δικαστηριακής ύλης του εφετείου από πολυμελή σε ολιγομελή δικαστήρια, προκειμένου ο ίδιος αριθμός δικαστών να δύναται να συγκροτήσει περισσότερα δικαστήρια και έτσι να εκδικάζεται πολλαπλάσιος αριθμός υποθέσεων.</p> <p>B) Διότι η πρακτική εφαρμογή των σχετικών διατάξεων, που διέπουν το νομικό πλαίσιο της ενδοοικογενειακής βίας, έχει αναδείξει σημαντικά κενά και αντινομίες</p>

	<p>όπως ενδεικτικά, στην εφαρμογή του θεσμού της ποινικής διαμεσολάβησης ή στην αλληλεπικάλυψη των διατάξεων του ν. 3500/2006 και των άρθρων 312, 330, 333 του Ποινικού Κώδικα, που έπρεπε να θεραπευτούν. Παράλληλα, προέκυψε η επιτακτική ανάγκη αύξησης των κινήτρων για την καταγγελία αξιόποινων περιστατικών, τόσο από τα θύματα όσο και από επαγγελματίες στην αντίληψη των οποίων υποπίπτουν, αλλά και η ανάγκη ενίσχυσης των μέτρων οικονομικής και ψυχολογικής στήριξης των θυμάτων από τους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς. Τέλος, διαπιστώθηκε πως τα υφιστάμενα δικονομικά μέσα (π.χ. επιβολή περιοριστικών όρων μετά από την άσκηση της ποινικής δίωξης ή όταν η υπόθεση αναβάλλεται για οποιοδήποτε αιτία) δεν επαρκούσαν για την πρόληψη υποτροπής του δράστη και προστασίας του θύματος και γι' αυτό κρίθηκε αναγκαίος ο εμπλουτισμός των σχετικών διατάξεων.</p> <p>Γ) Διότι η χώρα μας υπέχει την υποχρέωση συμμόρφωσης με συστάσεις του ΟΟΣΑ και συγκεκριμένα με τη σύσταση 6(c) του 4ου κύκλου (βλ. διαθέσιμη σε: https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm, σελ. 68, Κεφάλαιο Recommendations for ensuring effective enforcement of the foreign bribery and related offences), η οποία αφορά στην αύξηση του προστίμου σε νομικά πρόσωπα σε υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων όταν το κέρδος δεν μπορεί να προσδιοριστεί και τη σύσταση 10 (c) [βλ. σελ. 70 της Έκθεσης, Κεφάλαιο Recommendations regarding liability of, and engagement with, legal persons του 4ου κύκλου] σχετικά με τη διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων ανεξάρτητα από την ποινική καταδίκη των φυσικών προσώπων.</p>
3.	<p>Ποιους φορείς ή πληθυσμιακές ομάδες αφορά;</p> <p>Στους πολίτες, στις δικαστικές και εισαγγελικές αρχές, στην αστυνομική αρχή, στους δικηγόρους, στους κοινωνικούς φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα.</p>

Η αναγκαιότητα της αξιολογούμενης ρύθμισης	
4.	<p>Το εν λόγω ζήτημα έχει αντιμετωπιστεί με νομοθετική ρύθμιση στο παρελθόν;</p> <p>ΝΑΙ ☒ ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, ποιο είναι το ισχύον νομικό πλαίσιο που ρυθμίζει το ζήτημα;</p>
	<p>- Πρώτο Βιβλίο (Κεφάλαια πρώτο, τρίτο, τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο και όγδοο), Δεύτερο Βιβλίο (Κεφάλαια πέμπτο, έκτο, δωδέκατο, δέκατο τρίτο, δέκατο τέταρτο, δέκατο πέμπτο, δέκατο έκτο, εικοστό τρίτο) Ποινικού Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95).</p> <p>- Πρώτο Βιβλίο (Τμήματα πρώτο έως έκτο), Δεύτερο Βιβλίο (Κεφάλαιο πέμπτο), Τρίτο βιβλίο (Τμήματα πρώτο έως τέταρτο), Τέταρτο Βιβλίο (τρίτο τμήμα), Έκτο Βιβλίο (Τμήμα δεύτερο) Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96).</p> <p>- ν. 3500/2006 (Α' 232).</p>
5.	<p>Γιατί δεν είναι δυνατό να αντιμετωπιστεί στο πλαίσιο της υφιστάμενης νομοθεσίας;</p>

i) με αλλαγή προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης;	Απαιτείται ψήφιση τυπικού νόμου. Το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο δεν παρέχει εξουσιοδοτική διάταξη για την έκδοση προεδρικού διατάγματος, υπουργικής απόφασης ή άλλης κανονιστικής πράξης με αντικείμενο που εμπίπτει στα ρυθμιζόμενα με τις προτεινόμενες διατάξεις.
ii) με αλλαγή διοικητικής πρακτικής συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας;	Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση. Οι στόχοι που επιδιώκονται με τις προτεινόμενες ρυθμίσεις δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με αλλαγή διοικητικής πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας νέας ερμηνευτικής προσέγγισης της υφιστάμενης νομοθεσίας.
iii) με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων;	Οι στόχοι που επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν με διάθεση περισσότερων ανθρώπινων και υλικών πόρων. Απαιτείται νομοθετική παρέμβαση.

Συναφείς πρακτικές	
6	<p>Έχετε λάβει υπόψη συναφείς πρακτικές;</p> <p style="text-align: center;">ΝΑΙ × ΟΧΙ ☐</p> <p>Εάν ΝΑΙ, αναφέρατε συγκεκριμένα:</p>
i) σε άλλη/ες χώρα/ες της Ε.Ε. ή του ΟΟΣΑ:	Για το άρθρο 3 της προτεινόμενης ρύθμισης βλ. άρθρο 4 Γερμανικού Ποινικού Κώδικα και παρ. 3 άρθρου 113 Γαλλικού Ποινικού Κώδικα
ii) σε όργανα της Ε.Ε.:	
iii) σε διεθνείς οργανισμούς:	(ΟΟΣΑ Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm).

Στόχοι αξιολογούμενης ρύθμισης	
7.	Σημειώστε ποιοι από τους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών επιδιώκονται με την αξιολογούμενη ρύθμιση

8.	Ποιοι είναι οι στόχοι της αξιολογούμενης ρύθμισης;	
i) βραχυπρόθεσμοι:		<p>A) Η ταχύτερη και αποτελεσματικότερη λειτουργία της ποινικής δικαιοσύνης μέσω της ενίσχυσης των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης, η λήψη μέτρων αποτροπής όσων ασκόπως κινητοποιούν τον μηχανισμό της και η αναδιάρθρωση των δικαστικών συνθέσεων του δευτέρου βαθμού δικαιοδοσίας σε πιο ολιγομελή και ευέλικτα σχήματα, με σκοπό την εκδίκαση περισσότερων υποθέσεων.</p> <p>B) Η προτεραιοποίηση της προστασίας της οικογένειας με την ενίσχυση των μέσων κοινωνικής αποκατάστασης των θυμάτων, η αυστηρότερη ποινική αντιμετώπιση των δραστών, η ενθάρρυνση των επαγγελματιών για την καταγγελία των περιστατικών που υποπίπτουν στην αντίληψη τους.</p> <p>Γ) Η συμμόρφωση με τις συστάσεις του ΟΟΣΑ.</p>
ii) μακροπρόθεσμοι:		<p>A) Η επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης.</p> <p>B) Η αποτελεσματικότερη και πολυεπίπεδη αντιμετώπιση των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και η ουσιαστική συμβολή στην εξάλειψή της.</p> <p>Γ) Η θωράκιση και κανονιστική πληρότητα του νομικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα.</p>

Ψηφιακή διακυβέρνηση	
10.	Σε περίπτωση που προβλέπεται η χρήση πληροφοριακού συστήματος, ποια θα είναι η συμβολή αυτού στην επίτευξη των στόχων της αξιολογούμενης ρύθμισης: ΑΜΕΣΗ ή/και ΕΜΜΕΣΗ ☐
	i) Εάν είναι άμεση, εξηγήστε:
	ii) Εάν είναι έμμεση, εξηγήστε:
11.	Το προβλεπόμενο πληροφοριακό σύστημα είναι συμβατό με την εκάστοτε ψηφιακή στρατηγική της χώρας (Βίβλος Ψηφιακού Μετασχηματισμού); ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:
12.	Διασφαλίζεται η διαλειτουργικότητα του εν λόγω πληροφοριακού συστήματος με άλλα υφιστάμενα συστήματα; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Αναφέρατε ποια είναι αυτά τα συστήματα:
13.	Έχει προηγηθεί μελέτη βιωσιμότητας του προβλεπόμενου πληροφοριακού συστήματος; ΝΑΙ ☐ ΟΧΙ ☐
	Εξηγήστε:

Κατ' άρθρο ανάλυση αξιολογούμενης ρύθμισης					
14.	Σύνοψη στόχων κάθε άρθρου				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Άρθρο</th> <th>Στόχος</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td> <p>Προβλέπεται ο σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης που συνίσταται:</p> <p>α) στην επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων στον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96),</p> <p>β) στην βελτίωση και στον εξορθολογισμό του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας καθώς και</p> <p>γ) στην αποτελεσματικότερη προστασία της οικογένειας, των ανηλίκων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων μέσω της αναμόρφωσης του ν. 3500/2006 (Α' 232),</p> </td> </tr> </tbody> </table>	Άρθρο	Στόχος	1	<p>Προβλέπεται ο σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης που συνίσταται:</p> <p>α) στην επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων στον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96),</p> <p>β) στην βελτίωση και στον εξορθολογισμό του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας καθώς και</p> <p>γ) στην αποτελεσματικότερη προστασία της οικογένειας, των ανηλίκων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων μέσω της αναμόρφωσης του ν. 3500/2006 (Α' 232),</p>
Άρθρο	Στόχος				
1	<p>Προβλέπεται ο σκοπός της προτεινόμενης ρύθμισης που συνίσταται:</p> <p>α) στην επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης μέσω συγκεκριμένων παρεμβάσεων στον Ποινικό Κώδικα (ν. 4619/2019, Α' 95) και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (ν. 4620/2019, Α' 96),</p> <p>β) στην βελτίωση και στον εξορθολογισμό του υφιστάμενου νομικού πλαισίου για την πρόληψη και την καταπολέμηση της ενδοοικογενειακής βίας καθώς και</p> <p>γ) στην αποτελεσματικότερη προστασία της οικογένειας, των ανηλίκων και των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων μέσω της αναμόρφωσης του ν. 3500/2006 (Α' 232),</p>				

	<p>δ) στην εναρμόνιση με τις συστάσεις του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης αναφορικά με την πρόληψη και την καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες.</p>
2	<p>Προβλέπεται το αντικείμενο της προτεινόμενης ρύθμισης που έγκειται:</p> <p>α) στην τροποποίηση διατάξεων του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα τόσο ο εγκληματοπροληπτικός όσο και ο σωφρονιστικός χαρακτήρας της ποινής, να ληφθούν μέτρα για την προστασία της ποινικής δικαιοσύνης από εκείνους που με καταχρηστική και παρελκυστική άσκηση των δικαιωμάτων τους απασχολούν ασκόπως τους λειτουργούς της και παρακωλύουν την ταχύτητα απονομής της και να επιταχυνθούν οι διαδικασίες επεξεργασίας και εκδίκασης των ποινικών υποθέσεων,</p> <p>β) στην αναδιαμόρφωση των διατάξεων του ν. 3500/2006 (Α' 232), στην ενίσχυση της ψυχολογικής και οικονομικής στήριξης αλλά και της κοινωνικής αποκατάστασης των θυμάτων με διεύρυνση των αρμόδιων φορέων,</p> <p>γ) στην πρόβλεψη ειδικής υποχρέωσης των επαγγελματιών για την καταγγελία των περιστατικών που υποπίπτουν στην αντίληψη τους,</p> <p>δ) στη διεύρυνση της διαδικασίας ποινικής διαμεσολάβησης και άλλων δικονομικών μέσων που αποσκοπούν στην πρόληψη των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και στην παρεμπόδιση υποτροπής του δράστη,</p> <p>ε) στην τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 45 του ν. 4557/2018 (Α' 139) εα) με την αύξηση του διοικητικού προστίμου νομικών προσώπων όταν το κέρδος δεν μπορεί να προσδιοριστεί και εβ) με την απόσυρση της προϋπόθεσης προηγούμενης αμετάκλητης καταδίκης φυσικού προσώπου.</p>
3	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης κρίθηκε αναγκαία για τη θεμελίωση της δικαιοδοσίας εγκλήματος που έλαβε χώρα σε πλοίο ή αεροσκάφος φέρον την ελληνική σημαία, προς εναρμόνιση με τη θεωρία της εθνικότητας του πλοίου που εφαρμόζεται σε Αγγλία, Καναδά, Αυστραλία, ΗΠΑ, Ινδία, Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία, Ισπανία κ.λπ. Αποτελεί γενικώς παραδεδομένο κανόνα δικαίου σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 28 του Συντάγματος. Η προτεινόμενη διάταξη είναι εναρμονισμένη με τα οριζόμενα στη σύμβαση για το δίκαιο της θάλασσας (κυρώθηκε με τον ν. 2321/1995, Α' 136, και ιδίως με τα άρθρα 91-94). Με την προτεινόμενη ρύθμιση αποσαφηνίζονται ρητά όσα δέχτηκαν οι υπ' αρ. ΑΠ 186/1967 και ΑΠ 537/1979 αποφάσεις και αποφεύγεται η ατιμωρησία πράξεων για τις οποίες το κράτος στο οποίο ελλιμενίζεται το ελληνικό πλοίο δεν τις θεωρεί ατιμώρητες (π.χ. διγαμία, εγκλήματα περί τη γενετήσια ελευθερία, εξύβριση, συκοφαντική δυσφήμιση) καθώς δεν απαιτείται πλέον να υπάρχει διττό αξιόποινο.</p> <p>Σημειώνεται, επίσης, ότι το εν λόγω άρθρο αφορά μόνο σε εμπορικά πλοία και αεροσκάφη, καθόσον για τα αντίστοιχα ελληνικά πολεμικά πλοία εφαρμόζεται η ειδική διάταξη του άρθρου 2 του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα (ν. 2287/1995, Α' 20).</p>
4	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη επανέρχεται η πρόβλεψη του προισχύσαντος Ποινικού Κώδικα (π.δ. 283/1985, Α' 106) σύμφωνα με την οποία, στις ειδικές</p>

	<p>περιπτώσεις που το δικαστήριο κρίνει ότι η ελαττωμένη ποινή που κατά κανόνα προβλέπεται για τα τελούμενα εν αποπείρα εγκλήματα, δεν επαρκεί για να αποτρέψει τον δράστη από την τέλεση άλλων αξιόποινων πράξεων, δύναται να επιβάλλει την ποινή που ο νόμος προβλέπει για την ολοκληρωμένη πράξη. Η εν λόγω νομοθετική προσθήκη κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου αφενός μεν, να αμβλυνθούν αδιέξοδα που η δικαστηριακή πρακτική έχει αναδείξει τόσο με την ποινική αντιμετώπιση περιπτώσεων εν αποπείρα εγκλημάτων σκληρής εγκληματικότητας με ποινική και κοινωνική απαξία εφάμιλλη του τετελεσμένου εγκλήματος, αφετέρου δε, να αντιμετωπιστεί οριζόντια και αποτελεσματικά η αμφιλεγόμενη νομολογιακή αντιμετώπιση περιπτώσεων που συμπαρασύρει η παγιωμένη και άκαμπτη στην ισχύουσα διάταξη ποινική αντιμετώπιση της απόπειρας αποκλειστικά με μειωμένη ποινή (λ.χ. περιπτώσεις εξακολούθησης ή παράτασης προσωρινής κράτησης).</p>
5	<p>Η εν λόγω νομοθετική προσθήκη κρίθηκε επίσης επιβεβλημένη προκειμένου αφενός μεν, να αμβλυνθούν αδιέξοδα που η δικαστηριακή πρακτική έχει αναδείξει σε σχέση με την ποινική αντιμετώπιση περιπτώσεων συνέργειας επί εγκλημάτων βαριάς εγκληματικότητας με ποινική και κοινωνική απαξία εφάμιλλη της πράξης του φυσικού αυτουργού, όπως λόγου χάρη ο συνεργός που φωτίζει το χρηματοκιβώτιο επικουρώντας τον διαρρήκτη κατά την εκτέλεση της πράξης, χωρίς ωστόσο να θέτει το κλοπιμαίο στη διάθεση του αυτουργού, προκειμένου να δύναται να τιμωρηθεί με την ποινή που προβλέπεται για την ολοκληρωμένη πράξη, ως διακεκριμένος (άμεσος) συνεργός. Αυτό το κενό επιδιώκει να καλύψει η προτεινόμενη διάταξη και παράλληλα να αντιμετωπιστεί οριζόντια και αποτελεσματικά η αμφιλεγόμενη νομολογιακή αντιμετώπιση περιπτώσεων που συμπαρασύρει η παγιωμένη στην ισχύουσα διάταξη ποινική αντιμετώπιση της συνέργειας αποκλειστικά με μειωμένη ποινή (λ.χ. περιπτώσεις εξακολούθησης ή παράτασης προσωρινής κράτησης).</p>
6	<p>Η προτεινόμενη νομοθετική ρύθμιση, δηλαδή η προσαύξηση του ανωτάτου ορίου πρόσκαιρης κάθειρξης από τα δεκαπέντε (15) στα είκοσι (20) έτη, αποσκοπεί στο να προσδώσει στο δικαστήριο ευρύτερο πεδίο επιβολής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης, στις περιπτώσεις εκείνες των σοβαρών κακουργημάτων μείζονος ποινικής και κοινωνικής απαξίας με προβλεπόμενη ποινή κάθειρξης, όπου το δικαστήριο με βάση τα αποδεικτικά στοιχεία κρίνει πως το υφιστάμενο πλαίσιο ποινής (μέχρι 15 έτη) σε συνδυασμό με τη βαρύτητα και την κοινωνική επικινδυνότητα της πράξης αλλά και τις ευεργετικές διατάξεις της υφ' όρον απόλυσης δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης και του σωφρονιστικού χαρακτήρα της ποινής. Εξάλλου, η μέγιστη διάρκεια της πρόσκαιρης κάθειρξης των είκοσι (20) ετών συμπαρασύρει αναλόγως και την ποσόστωση ποινής που απαιτεί η διάταξη του άρθρου 105B ΠΚ για τη θεμελίωση δικαιώματος υφ' όρον απόλυσης.</p>
7	<p>Με τις τροποποιήσεις στο άρθρο 57 του Ποινικού Κώδικα, καταργείται ο τρόπος υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες και επανέρχεται η απευθείας επιμέτρηση του ύψους της χρηματικής ποινής σε χρήμα, με τη διάκριση του ύψους μεταξύ πλημμελημάτων [πεντακοσίων (500) - δεκαπέντε χιλιάδων ευρώ (15.000 ευρώ)] και κακουργημάτων [δεκαπέντε χιλιάδων</p>

	<p>(15.000) - εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ]. Η μεταβατική διάταξη του άρθρου 104 του παρόντος σε συνδυασμό με το άρθρο 465 ΠΚ ρυθμίζει τον τρόπο υπολογισμού για τις προβλεπόμενες χρηματικές ποινές στους ειδικούς ποινικούς νόμους. Η κατάργηση του υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες, κρίθηκε επιβεβλημένη καθώς: α) ο πολύπλοκος τρόπος αποτίμησης του ύψους της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες προκαλούσε σοβαρή δυσχέρεια και άσκοπη καθυστέρηση ολοκλήρωσης της δίκης κατά την απαγγελία απόφασης, β) δημιουργούσε βλαπτικές για την ομοιογένεια της δικαστικής κρίσης διαφοροποιήσεις για τις περιπτώσεις εγκλημάτων των ειδικών νόμων που ο νομοθέτης εξακολουθεί να προβλέπει τη χρηματική ποινή σε χρήμα ακόμα και μετά την έναρξη ισχύος του ν. 4619/2019, γ) μετά από την κατάργηση της υποκατάστατης κύρωσης σε στερητική της ελευθερίας ποινή σε περίπτωση μη πληρωμής της χρηματικής ποινής, με το άρθρο 4 του ν. 4855/2021 (Α' 215) που τροποποίησε το άρθρο 80 του Ποινικού Κώδικα και την επαναφορά της δυνατότητας απότισης της χρηματικής ποινής δια της βεβαίωσής της στο δημόσιο ταμείο δεν υπάρχει πλέον κανένα δικαιοπολιτικό ή συστηματικό επιχείρημα που δικαιολογεί την παραμονή του εν λόγω τρόπου υπολογισμού ο οποίος είναι παρωχημένος.</p>
8	<p>Με την προσθήκη στην εν λόγω διάταξη επαναφέρεται μεταξύ των μέτρων ασφαλείας του άρθρου 69 η απέλαση όπως περιγράφεται στο νέο άρθρο 72 του Ποινικού Κώδικα.</p>
9	<p>Η επαναφορά του μέτρου ασφαλείας της δικαστικής απέλασης κρίθηκε σκόπιμη, καθώς η υφιστάμενη διοικητική διαδικασία απέλασης, σύμφωνα με τον Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81), δεν καλύπτει επαρκώς το κενό που δημιουργήθηκε μετά από την κατάργησή της με τον ν. 4619/2019 (Α' 95). Και τούτο, διότι αφενός μεν η διαδικασία της διοικητικής απέλασης για λόγους δημοσίας τάξης ή ασφάλειας, ως προβλέπεται στον Κώδικα Μετανάστευσης, ευχερώς δύναται να αναχαιτισθεί μέσω ενδίκων μέσων και βοηθημάτων ενώπιον διοικητικών δικαστηρίων, αφετέρου δε, στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της, κατά τον χρόνο δοκιμασίας μετά από την υφ' όρον απόλυση του καταδικασθέντος, δεν δύναται να εκτελεστεί καθώς ο απολυόμενος παραμένει κατά τον χρόνο δοκιμασίας εντός της ελληνικής επικράτειας χωρίς να έχει κοινωνικούς ή οικογενειακούς δεσμούς, ή οποιοδήποτε έρεισμα διαμονής, υποχρεούμενος να τηρήσει τους περιοριστικούς όρους μεταξύ των οποίων και η εκ του νόμου απαγόρευση αποδημίας (ν. 2475/1920, «7 Σεπτ. 1920 Περί μεταναστεύσεως και αποδημίας»). Με την προτεινόμενη διάταξη, το δικαστήριο μπορεί να διατάξει την απέλαση κάθε αλλοδαπού (πολίτη τρίτης χώρας ή χώρας μέλους Ε.Ε.) που καταδικάσθηκε σε κάθειρξη τουλάχιστον έξι (6) ετών για τις αξιόποινες πράξεις του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 105B ΠΚ ή για διακεκριμένη κλοπή (άρθρο 374 ΠΚ). Για την απέλαση των πολιτών της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπονται αυστηρότερες προϋποθέσεις, θεμελιωμένες στην αρχή της αναλογικότητας καθώς το μέτρο ενδέχεται να βλάψει σοβαρά πρόσωπα τα οποία, κάνοντας χρήση των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχουν ενταχθεί ουσιαστικά στο κράτος μέλος υποδοχής. Συνεπώς, για</p>

τους πολίτες κράτους μέλους της Ε.Ε που έχουν αποδεδειγμένα μόνιμη διαμονή στην ελληνική επικράτεια τουλάχιστον για πέντε (5) έτη, πριν από την τέλεση της πράξης, απέλαση μπορεί να επιβληθεί μόνο όταν συντρέχουν και ειδικώς αιτιολογούνται στην απόφαση, άκρως σοβαροί και επιτακτικοί λόγοι δημοσίας ασφάλειας σύμφωνα και με τις προβλέψεις της Οδηγίας 2004/38/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 29ης Απριλίου 2004 σχετικά με το δικαίωμα των πολιτών της Ένωσης και των μελών των οικογενειών τους να κυκλοφορούν και να διαμένουν ελεύθερα στην επικράτεια των κρατών μελών (L 158). Σε κάθε περίπτωση, κριτήρια για τη στάθμιση της δικανικής κρίσης υπέρ της δικαστικής απέλασης αποτελούν το είδος του εγκλήματος για το οποίο καταδικάστηκε, ο βαθμός της υπαιτιότητάς του, οι ειδικές συνθήκες τέλεσης της πράξης, οι συνέπειες αυτής, ο χρόνος παραμονής του στο ελληνικό έδαφος, η νομιμότητα ή μη της παραμονής του, η εν γένει συμπεριφορά, η ύπαρξη οικογένειας και γενικότερα ο βαθμός ένταξης αυτού στην ελληνική κοινωνία και ο βαθμός επικινδυνότητας για τη δημόσια ασφάλεια.

Επίσης, το δικαστήριο που αποφασίζει την απέλαση του αλλοδαπού δράστη επιβάλλει σε αυτόν απαγόρευση επανεισόδου του στη χώρα, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών αν είναι πολίτης τρίτης χώρας και τουλάχιστον πέντε (5) ετών αν είναι πολίτης χώρας μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με ειδική πρόβλεψη παρέχεται η δυνατότητα στον απελαθέντα αλλοδαπό να αιτηθεί ενώπιον του συμβουλίου πλημμελειοδικών για εξαιρετικούς λόγους που αιτιολογούνται ειδικά και ύστερα από γνώμη της αρμόδιας αστυνομικής αρχής, την επιστροφή του, στη χώρα για συγκεκριμένη διάρκεια (π.χ. για να παρασταθεί ενώπιον δικαστικής αρχής) ή επ'αόριστον, και πριν από την παρέλευση των ανωτέρω χρονικών διαστημάτων. Η διαδικασία της απέλασης λαμβάνει χώρα με ενέργειες των αρμόδιων αστυνομικών αρχών με την τήρηση συγκεκριμένων προθεσμιών που αποσκοπούν στην προετοιμασία των ταξιδιωτικών εγγράφων για την έγκαιρη εκτέλεσή της. Σε περίπτωση δε, που παρέλθει χρονικό διάστημα ενός μηνός από τον χρόνο υφ'όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής και η απέλαση δεν έχει πραγματοποιηθεί, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού και του επιβάλλονται περιοριστικοί όροι. Σε περιπτώσεις δε, που ο υπό απέλαση αλλοδαπός δεν συνεργάζεται με την αστυνομική αρχή παρεμποδίζοντας τη διαδικασία απέλασης, ο εισαγγελέας πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης μπορεί να παρατείνει την κράτησή του μέχρι και τρεις (3) μήνες από τον χρόνο της υφ'όρον απόλυσης ή έκτισης της ποινής, ο δε αλλοδαπός παραμένει μέχρι την εκτέλεση της απέλασής του σε ειδικό χώρο του καταστήματος κράτησης ή του θεραπευτικού καταστήματος ή σε ειδικό χώρο των αστυνομικών αρχών που δημιουργούνται για τον σκοπό αυτόν, με εντολή του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης. Ως μέσο άμυνας του αλλοδαπού προβλέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον του εισαγγελέα εφετών, ενώ μετά την παρέλευση του τριμήνου, με διάταξη του εισαγγελέα πλημμελειοδικών του τόπου κράτησης αναστέλλεται υποχρεωτικά η απέλαση του αλλοδαπού και επιβάλλονται περιοριστικοί όροι.

<p>10</p>	<p>Οι τροποποιήσεις του άρθρου 80 του Ποινικού Κώδικα, που αναφέρεται στον τρόπο υπολογισμού και απότισης της χρηματικής ποινής, κρίθηκαν αναγκαίες για λόγους νομοτεχνικής προσαρμογής της διάταξης σε εκείνη του άρθρου 57 που ουσιαστικά καταργεί τον τρόπο υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες και επαναφέρει την απευθείας επιμέτρηση του ύψους της χρηματικής ποινής σε χρήμα. Από τη στιγμή που η απότιση της χρηματικής ποινής λαμβάνει χώρα με βεβαίωσή της στο δημόσιο ταμείο, παρέλκουν οι διατάξεις διευκόλυνσης τμηματικής καταβολής της ή μετατροπής της σε κοινωφελή εργασία σε περίπτωση μη καταβολής της, γι' αυτό προκρίθηκε η διαγραφή τους.</p>
<p>11</p>	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη παρέχεται η δυνατότητα στο δικαστήριο στις περιπτώσεις που επιβάλλει ποινές φυλάκισης μέχρι δύο (2) ετών, όταν δεν συντρέχουν προϋποθέσεις αναστολής της ποινής κατ' άρθρον 99 ΠΚ ή μετατροπής της σε κοινωφελή εργασία κατ' άρθρον 104Α, να τη μετατρέψει περαιτέρω σε χρηματική υπολογίζοντας κάθε μέρα φυλάκισης σε ποσό από δέκα (10) μέχρι εκατό (100) ευρώ. Παράλληλα, προβλέπονται τα κριτήρια υπολογισμού του ύψους της μετατροπής και η δυνατότητα διευκόλυνσης του καταδικασθέντος, με τη χορήγηση προθεσμίας έως τρία (3) έτη για την εφάπαξ ή σε δόσεις καταβολή του ποσού της μετατροπής. Τέλος, στις περιπτώσεις που ο καταδικασθείς αδυνατεί αποδεδειγμένα να καταβάλει το ποσό της μετατροπής, δύναται με αυτοτελή αίτηση να ζητήσει από το δικαστήριο διεύρυνση της προθεσμίας καταβολής ή τη μετατροπή της ποινής σε παροχή κοινωφελούς εργασίας.</p>
<p>12</p>	<p>Οι τροποποιήσεις του άρθρου 81 του Ποινικού Κώδικα, που αφορά στην επιμέτρηση της ποινής της κοινωφελούς εργασίας κρίθηκε σκόπιμη, για λόγους νομοτεχνικής προσαρμογής με την κατάργηση του υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ημερήσιες μονάδες που επιχειρήθηκε στο άρθρο 57 ΠΚ. Ειδικότερα, καθορίζεται πως πλέον, στις περίπτωση επιβολής της κοινωφελούς εργασίας ως κύριας ποινής, σύμφωνα με το άρθρο 55 ΠΚ, τόσο σε περίπτωση καθορισμού εξ αρχής (μέσω της δικαστικής απόφασης) υποκατάστασης της παροχής κοινωφελούς εργασίας, χρηματικής ποινής, όσο και για την περαιτέρω μετατροπή της σε χρηματική, λόγω μη παροχής της κοινωφελούς εργασίας, λογίζονται τέσσερις ώρες κοινωφελούς εργασίας ως εκατό (100) ευρώ χρηματικής ποινής.</p>
<p>13</p>	<p>Οι τροποποιήσεις στις περ. β' και γ' του άρθρου 83 του Ποινικού Κώδικα γίνονται για λόγους νομοτεχνικής εναρμόνισης με το άρθρο 52 που τροποποιείται με την προτεινόμενη ρύθμιση, σύμφωνα με την οποία η μέγιστη διάρκεια της κάθειρξης αυξήθηκε στα είκοσι (20) έτη, ενώ παράλληλα για λόγους συμφωνίας με την αρχή της αναλογικότητας, αυξήθηκε και το ελάχιστο όριο φυλάκισης στις περιπτώσεις μειωμένης ποινής επί αδικημάτων που επισύρουν ποινή πρόσκαιρης κάθειρξης.</p>
<p>14</p>	<p>Κρίθηκε δικαιολογικά σκόπιμη η επαναφορά της προϊσχύσασας διάταξης του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 84 ΠΚ, η οποία απαιτούσε τη θετική αξιολογική κρίση του δικαστή για τη συνολική συμπεριφορά</p>

	<p>του κατηγορουμένου, προκειμένου να αναγνωσθεί το ελαφρυντικό του προτέρου εντίμου βίου. Και τούτο διότι, η αντικατάσταση από τον πρότερο «σύννομο» βίο, διεύρυνε υποχρεωτικά το εύρος της αναγνώρισής του καθώς το υποκειμενικό αντικαταστάθηκε από αντικειμενικό στοιχείο, τον σύννομο βίο που αποδεικνύεται πρώτιστα από το ποινικό μητρώο. Συνεπώς, πλέον για να μειωθεί η ποινή, πρέπει να αποδειχθεί ο έντιμος ατομικός, οικογενειακός, επαγγελματικός και κοινωνικός βίος, δηλαδή μια θετική και ουσιαστική και όχι μία τυπική και απαθής στάση απέναντι στην κοινωνία.</p>
15	<p>Η αντικατάσταση της διάταξης του εν λόγω άρθρου που προέβλεπε, πέραν της προβλεπόμενης στο άρθρο 83, περαιτέρω επιμέτρηση της ποινής σε περίπτωση συρροής λόγων μείωσής της εντός συγκεκριμένων ορίων, με τη διάταξη του προισχύσαντος Ποινικού Κώδικα, κρίθηκε ως ανταποκρινόμενη δογματικά και δικαιοπολιτικά στις ανάγκες επανυπολογισμού της ποινής κατά την αναγνώριση ελαφρυντικών ή άλλων λόγων μείωσης της ποινής, καθώς είναι προτιμότερο να επαφίεται στην αδέσμευτη κρίση του δικαστηρίου η αναλογική μείωση της ποινής μέσα στα ευρύ πλαίσιο που ορίζει το άρθρο 84 του Ποινικού Κώδικα χωρίς να τίθεται εκ του νόμου νέο.</p>
16	<p>Η τροποποίηση στην παρ. 1 του άρθρου 94 του Ποινικού Κώδικα που προσαυξάνει το μέγιστο όριο συνολικής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης και φυλάκισης στα είκοσι πέντε (25) και δέκα (10) έτη αντίστοιχα, γίνεται αφενός μεν, για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας με την τροποποίηση του άρθρου 52 που επέρχεται με το άρθρο 6 της προτεινόμενης ρύθμισης, σύμφωνα με την οποία η μέγιστη διάρκεια της κάθειρξης αυξήθηκε στα είκοσι (20) έτη, αφετέρου δε, προκειμένου να παρέχεται η δυνατότητα, κατά τον σχηματισμό συνολικής ποινής, τόσο επί πρόσκαιρης κάθειρξης όσο και επί φυλάκισης, να προσεγγίζει, σύμφωνα με τις αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας η πραγματικά εκτιτέα ποινή τη δικαστικώς επιβληθείσα.</p>
17	<p>Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 99 ΠΚ, στο οποίο ενσωματώθηκε κατά περιεχόμενο και η καταργηθείσα διάταξη του άρθρου 100 ΠΚ αυστηροποιούνται οι προϋποθέσεις αναστολής της ποινής σε ποινές φυλάκισης μέχρι ενός ετών (αντί τριών ετών σύμφωνα με τα ισχύοντα). Ειδικότερα, στις περιπτώσεις που οι προηγούμενες αμετάκλητες καταδίκες για τελούμενα εγκλήματα (κάθε μορφής υπαιτιότητας) δεν υπερβαίνουν το ένα έτος (αντί τριών ετών σύμφωνα με τα ισχύοντα), το δικαστήριο δύναται, αιτιολογώντας την απόφασή του, να χορηγήσει αναστολή διάρκειας από ένα μέχρι τρία έτη, διαφορετικά έχει τις εξής δυνατότητες: α) να μετατρέψει την ποινή σε χρηματική σύμφωνα με τους όρους του νεοσύστατου άρθρου 80Α ΠΚ ή σε κοινωφελή εργασία σύμφωνα με το άρθρο 104^Α ΠΚ, β) να διατάξει την πραγματική (με φυλάκιση σε σωφρονιστικό κατάστημα) έκτιση μέρους (μέχρι έξι μηνών) της ποινής και την αναστολή του υπολοίπου, γ) να διατάξει την πραγματική έκτιση της ποινής αν κρίνει πως η χρήση των ανωτέρω εναλλακτικών δεν επαρκεί για να τον αποτρέψει από την τέλεση νέων αξιόποινων πράξεων. Παράλληλα, καταργείται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα του δικαστηρίου να χορηγήσει αναστολή στις περιπτώσεις που οι προηγούμενες καταδίκες δεν υπερβαίνουν τα πέντε (5) έτη. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις κρίθηκαν</p>

	επιβεβλημένες, προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα, μέσα από τη λειτουργία της ποινικής κύρωσης, οι αρχές της γενικής και ειδικής πρόληψης.
18	Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 101 ΠΚ γίνεται, προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με το μέγιστο ύψος ποινής από προηγούμενες καταδίκες, ως προϋπόθεση και μέτρο για τη χορήγηση ή μη της αναστολής, που προβλέπεται πλέον στη διάταξη του άρθρου 99 ΠΚ.
19	Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 104Α ΠΚ προβλέπει τη δυνατότητα του δικαστηρίου να μετατρέπει την ποινή σε παροχή κοινωφελούς εργασίας να καλύπτει τις ποινές φυλάκισης έως δύο (2) ετών (αντί τριών), προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με την αντίστοιχη νεοσύστατη διάταξη του άρθρου 80Α ΠΚ. Παράλληλα, η διάταξη προσαρμόζεται ως προς τη μέγιστη διάρκεια ωρών για το ανωτέρω ρυθμισθέν όριο φυλάκισης και αντίστοιχα καθιερώνεται ανώτερο πλαίσιο για περιπτώσεις συνολικής ποινής. Επιπλέον, η τροποποίηση της παρ. 4 του ίδιου άρθρου με την καθιέρωση της αρμοδιότητας του εποπτεύοντος την εκτέλεση της ποινής εισαγγελέα, σε περίπτωση υπαίτιας μη εκπλήρωσης της κοινωφελούς εργασίας από τον καταδικασθέντα, να επιλέξει το κατάλληλο μέτρο ή να διατάξει την έκτιση της στερητικής της ελευθερίας ποινής, χωρίς να κρίνεται αναγκαία η εισαγωγή της υπόθεσης στο δικαστήριο εκτέλεσης ποινής, συμβάλλει στην οικονομία της δίκης.
20	Με τις προτεινόμενες αλλαγές στις παρ. 1 και 6 του άρθρου 105B ΠΚ, αφενός μεν, προστίθεται και η περίπτωση των κακουργημάτων του άρθρου 25 του Κώδικα Μετανάστευσης (ν. 5038/2023, Α' 81) σε εκείνες που λόγω της ιδιαίτερης ποινικής και κοινωνικής τους απαξίας, δικαιολογούν την πραγματική έκτιση τουλάχιστον τριών πέμπτων (3/5) της ποινής ως προϋπόθεση για την υπό όρους απόλυση, αφετέρου δε, προβλέπεται σε περιπτώσεις που το ονομαστικό ύψος της ποινής που επιβάλλει το δικαστήριο σε ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης για τα εγκλήματα του δεύτερου εδαφίου της παρ. 6, υπερβαίνει κατά δέκα (10) τουλάχιστον έτη το μέγιστο όριο της συνολικής ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης του άρθρου 94 ΠΚ δηλαδή τα τριάντα πέντε (35) έτη (λ.χ. για έγκλημα κατά συρροή επιβάλλεται συνολική ποινή τριάντα πέντε (35) έτη με εκτιτέα τα 25), να χορηγείται η υφ' όρον απόλυση εφόσον ο καταδικασθείς έχει εκτίσει πραγματικά δεκαεπτά (17) έτη [αντί δεκαπέντε (15) που θα εξέτιε χωρίς την ανωτέρω προσθήκη]. Βάση για τον υπολογισμό του ανωτέρω μέτρου πραγματικής έκτισης ποινής πρόσκαιρης κάθειρξης, αποτέλεσε η αντιστοιχία και η αναλογικότητα με τα αντίστοιχα προβλεπόμενα όρια της ποινής της ισόβιας κάθειρξης. Τέλος, ισοσκελίζεται το όριο (πραγματικής και πλασματικής έκτισης ποινής) θεμελίωσης δικαιώματος υφ' όρον απόλυσης για ποινές φυλάκισης με το αντίστοιχο προβλεπόμενο για ποινές πρόσκαιρης κάθειρξης (2/5 και 3/5 αντίστοιχα).
21	Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 106 του ΠΚ αποσκοπεί στο να σταθμίζεται από το αρμόδιο δικαιοδοτικό όργανο (δικαστικό συμβούλιο) που αποφασίζει σχετικά με τη χορήγηση ή μη υφ' όρον απόλυσης, πέραν της συνδρομής των τυπικών προϋποθέσεων, και το ουσιαστικό κριτήριο που συνίσταται στη διάγνωση της πιθανότητας επανάληψης του εγκλήματος κατά τον χρόνο δοκιμασίας, ως προκύπτει από την εν γένει εκτίμηση των ατομικών και

	κοινωνικών περιστάσεων του καταδικασθέντος, αλλά και της επικινδυνότητας του εγκλήματος για το κοινωνικό σύνολο. Σε κάθε περίπτωση το βούλευμα πρέπει να είναι εμπειριστατωμένα και ειδικά αιτιολογημένο σύμφωνα με το άρθρο 139 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.
22	Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 108 ΠΚ έγινε προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με τις αντίστοιχες της παρ. 1 του άρθρου 99 ΠΚ και της παρ. 2 του άρθρου 101 ΠΚ, που προβλέπουν ως λόγο χορήγησης αναστολής ή ανάκλησης ήδη χορηγηθείσας αναστολής την αμετάκλητη καταδίκη σε ποινή στερητική της ελευθερίας άνω του ενός έτους, ανεξαρτήτως μορφής υπαιτιότητας.
23	Η προσθήκη στη διάταξη του άρθρου 114 ΠΚ κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να διώκεται αυτεπαγγέλτως κάθε έγκλημα που τελείται σε βάρος του δημοσίου. Εξάλλου, την ποινική αξίωση για την προστασία του δημοσίου συμφέροντος που διέπει ως πρωταρχική αρχή το ποινικό δικαιοδοτικό σύστημα, τη διαχειρίζονται οι αρμόδιες για την προάσπιση του δημοσίου συμφέροντος, εισαγγελικές αρχές που πλέον δύνανται να κινούν την ποινική διαδικασία, όταν διαπιστώνουν εγκληματικές ενέργειες που προκαλούν βλάβη του ευρύτερου δημοσίου τομέα συμπεριλαμβανομένων των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, αυτεπαγγέλτως και χωρίς προηγούμενη υποβολή έγκλησης εκ μέρους του δημοσίου νομίμως εκπροσωπούμενου, διαδικασία ενεργητικής νομιμοποίησης, προβληματική, γραφειοκρατική και χρονοβόρα, ως η πράξη, αναντίρρητα, έχει αναδείξει.
24	Η τροποποίηση της διάταξης κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να μπορούν να περιληφθούν στις περιπτώσεις των εγκλημάτων ανηλίκων που επισύρουν δυνητικά και με ειδική αιτιολογία (πως τα αναμορφωτικά ή θεραπευτικά μέτρα δεν είναι επαρκή), όλα τα κακουργήματα και όχι μόνο αυτά που στρέφονται κατά της ζωής και της σωματικής ακεραιότητας ή εμπεριέχουν στοιχεία βίας. Και αυτό διότι, με την υφιστάμενη διάταξη έχουν εντοπιστεί να ευρίσκονται εκτός του ρυθμιστικού πεδίου της διάταξης περιπτώσεις σοβαρότατων κακουργημάτων μείζονος ποινικής και κοινωνικής απαξίας (λ.χ. διακεκριμένη διακίνηση ναρκωτικών, παράνομη προώθηση αλλοδαπών) που αν τις τελούσε ενήλικος, οι επαπειλούμενες ποινές θα ήταν πολυετείς πρόσκαιρες καθειρξεις. Σημειώνεται ότι οι οριζοντίως ευμενείς διατάξεις για τους ανήλικους επιφέρουν συχνά αντίθετα αποτελέσματα καθώς τους καθιστούν πρόσφορους σε εκμετάλλευση από εγκληματικές οργανώσεις (π.χ. για να διακινούν ναρκωτικά) επειδή ακριβώς δεν απειλούνται με στερητικές ελευθερίας ποινές λόγω της ανηλικότητας.
25	Η τροποποίηση του άρθρου 168 ΠΚ με την προσθήκη παρ. 4 κρίθηκε αναγκαία προκειμένου να συμπεριληφθεί ρητά, στις υποπεριπτώσεις του εν λόγω άρθρου και κάθε μορφή διατάραξης της λειτουργίας χώρου υγειονομικής περίθαλψης, η οποία μπορεί να τελείται ενδεικτικώς με φωνασκίες, θόρυβο, ύβρεις ή απειλές κατά του υγειονομικού προσωπικού, υπαλλήλων ή ασθενών. Διακεκριμένη μορφή της ανωτέρω συμπεριφοράς, θεωρείται η πρόκληση βιαιοπραγίας. Το ύψος και η διαβάθμιση των απειλούμενων ποινών κρίθηκαν ανάλογα με την ιδιαίτερη ποινική απαξία του εγκλήματος. Η διατάραξη της λειτουργίας των ανωτέρω χώρων προκαλεί πολυεπίπεδη βλάβη, καθώς αφενός μεν,

	<p>παρεμποδίζει το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό από την άσκηση των, συχνότατα, κατεπείγοντος χαρακτήρα καθηκόντων τους, που είναι κρίσιμα για την αποκατάσταση της υγείας των ασθενών τους, αφετέρου δε, η δημιουργούμενη ένταση διαταράσσει την απαραίτητη ψυχική ηρεμία και νηφαλιότητα για την άσκηση του λειτουργήματός των ανωτέρω επαγγελματιών υγείας, αλλά και δημιουργεί ταραχή στους νοσηλευόμενους και θεραπευόμενους με ό,τι αυτό αρνητικό συνεπάγεται για την αποκατάσταση της υγείας τους.</p>
26	<p>Η εν λόγω τροποποίηση, με την απάλειψη της παρ. 2 του άρθρου 169^A ΠΚ, κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους νομοτεχνικής εναρμόνισης της διάταξης με το νέα άρθρο 182 ΠΚ που τυποποιεί εκ νέου κάθε παραβίαση περιορισμών που έχουν επιβληθεί νόμιμα στην ελευθερία της διαμονής συμπεριλαμβανομένης προφανώς και εκείνης που έχει επιβληθεί με δικαστική απόφαση ή βούλευμα, μετά τη συμπλήρωση του εκάστοτε ορίου της διάρκειας της προσωρινής κράτησης.</p>
27	<p>Η προσθήκη της εν λόγω διάταξης κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου να αποκτήσει αξιόποινο χαρακτήρα τόσο η περίπτωση παραβίασης όρων που επιβάλλουν περιορισμούς στην ελευθερία διαμονής και τις σχετικές υποχρεώσεις (λ.χ. περιοριστικός όρος απαγόρευσης εξόδου από τη χώρα του άρθρου 282 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας κατά την ανακριτική διαδικασία), όσο και η περίπτωση επιστροφής στη χώρα απελαθέντος δυνάμει δικαστικής απόφασης αλλοδαπού. Λόγω της υψηλής απαξίας της εν λόγω πράξης, λαμβανομένου υπόψη πως δυνητικά, το μέτρο ασφαλείας της απέλασης επιβάλλεται από τα δικαστήρια σύμφωνα με το άρθρο 72 ΠΚ μόνο για επιβληθείσες ποινές κάθειρξης τουλάχιστον έξι (6) ετών, επί ιδιαίτερα σοβαρών εγκλημάτων και της αυτονόητης υποψίας φυγής του και μη υποβολής του στην εκτέλεση της απόφασης, κρίθηκε σκόπιμη η πρόβλεψη επαπειλούμενης ποινής φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών, δίχως δικαίωμα αναστολής ή μετατροπής της.</p>
28	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, υπό το πρίσμα των αρχών της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας να θεσπιστεί νομοθετικά η δυνατότητα σε εξαιρετικές περιπτώσεις και με ειδική αιτιολογία, να κάμπτεται μερικώς ο κανόνας της μη χορήγησης αναστολής ή μετατροπής της ποινής, που ίσχυσε για όλες τις περιπτώσεις καταδίκης για εγκλήματα του παρόντος άρθρου και για τα συναφή τους ανεξαρτήτως βαρύτητας (βλ. παρ. 2 του άρθρου 72 του ν. 4908/2022, Α' 52). Η εξαίρεση αφορά στις περιπτώσεις και μόνο, καταδίκης για την πλημμεληματική αξιόποινη πράξη της συμμορίας της παρ. 3, οπότε σε αυτή την περίπτωση το δικαστήριο εξακολουθεί μεν να μη δύναται να αναστείλει ή να μετατρέψει την ποινή με κανένα τρόπο, ωστόσο με ειδική αιτιολογία του παρέχεται η κατ' εξαίρεση δυνατότητα να χορηγήσει ανασταλτική δύναμη στην τυχόν ασκηθείσα έφεση, η οποία καταλαμβάνει πέραν του εν λόγω πλημμελήματος και όσα τυχόν συναφή του επισύρουν πρόσκαιρες στερητικές της ελευθερίας ποινές, ήτοι δεν καταλαμβάνει όσα κακουργήματα συντρέχουν και συνεκδικάζονται ως συναφή με το πλημμέλημα της παρ. 3 (συμμορία) και προβλέπουν ως επαπειλούμενη ποινή την ισόβια κάθειρξη. Σε κάθε περίπτωση, αν το δικαστήριο κατευθυνθεί στην επιλογή της</p>

	<p>εν λόγω εξαίρεσης, είναι υποχρεωμένο να αιτιολογήσει ειδικώς την κρίση του και επιπλέον να εξαρτήσει το ανασταλτικό αποτέλεσμα της έφεσης από την τήρηση των κατάλληλων ανά περίπτωση περιοριστικών όρων.</p>
29	<p>Με την παρούσα ρύθμιση επεκτείνεται το ρυθμιστικό πεδίο του βασικού αδικήματος της παθητικής δωροδοκίας και όταν τελείται και από υπάλληλο ή λειτουργό κάθε δημόσιου διεθνή ή υπερεθνικού οργανισμό ή φορέα ανεξαρτήτως αν εδρεύει στην Ελλάδα ή η Ελλάδα είναι μέλος. Καλύπτεται ένα κενό στις υποθέσεις με ποινική απαξία για τις οποίες υπάρχει ενδιαφέρον για να ανήκουν στην εθνική δικαιοδοσία. Εναρμονίζεται και με τις υπ' αρ. 5a και 5b συστάσεις του ΟΟΣΑ 4ος κύκλος 2022 (ΟΟΣΑ Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm, σελ. 68, Κεφάλαιο Recommendations for ensuring effective enforcement of the foreign bribery and related offences).</p>
30	<p>Με το παρόν άρθρο αποδεδειγμένα η πράξη της ενεργητικής δωροδοκίας από την αξία του ωφελήματος αποτυπώνοντας και ό,τι λειτουργεί στην πράξη και τη νομολογία, καθότι αρκεί η προσφορά, υπόσχεση ή παροχή οποιουδήποτε αθέμιτου ωφελήματος για να πληρούται η αντικειμενική υπόσταση του εγκλήματος. Αυτονόητως, δεν αφορά περιπτώσεις παροχών στο πλαίσιο της κοινωνικής προσφορότητας. Εναρμονίζεται και με τις υπ' αρ. 5a και 5b συστάσεις του ΟΟΣΑ 4ος κύκλος 2022 (ΟΟΣΑ Εφαρμογή της Σύμβασης κατά της Δωροδοκίας του ΟΟΣΑ, 4ος κύκλος 2022, διαθέσιμη σε: https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm, σελ. 68 Έκθεσης, βλ. και άρθρο 29 της προτεινόμενης ρύθμισης).</p>
31	<p>Με την παρούσα ρύθμιση επεκτείνεται το αξιόποινο του ειδικού αδικήματος της δωροδοκίας δικαστών λειτουργών και σε δικαστές που είναι αποσπασμένοι σε διεθνείς οργανισμούς. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάγονται στο ρυθμιστικό πεδίο του άρθρου και Έλληνες αποσπασμένοι δικαστές και σε θέσεις που δεν έχουν αμιγώς δικαιοδοτικό χαρακτήρα, καταργώντας το φαινόμενο να λαμβάνουν εκείνοι διαφορετικής ποινικής μεταχείρισης με υπαγωγή στις γενικές διατάξεις. Το πλαίσιο ενοποιείται προς πλήρη συμμόρφωση με την παρ. 4 του άρθρου 4 (στ. Α και Β) και τις παρ. 1 και 3 του άρθρου 7 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198).</p>
32	<p>Η τροποποίηση του άρθρου 264 του Ποινικού Κώδικα με την προσθήκη παρ. 3 κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να λάβει αξιόποινο χαρακτήρα, η αντικοινωνική συμπεριφορά ιδιοκτητών, νομέων και λοιπών υποχρέων, που έχουν στην κατοχή τους ή διαχειρίζονται ιδίως ιδιωτικές οικοπεδικές εκτάσεις ή ακάλυπτους χώρους εντός ή εκτός ρυμοτομικού σχεδίου, οι οποίοι δεν συμμορφώνονται με τις υποχρεώσεις λήψης προληπτικών μέτρων πυροπροστασίας, όπως αυτές καθορίζονται από τις διατάξεις (λ.χ. υπουργικές αποφάσεις, πυροσβεστικές διατάξεις) που εκδίδουν οι αρμόδιες αρχές, όταν η παράλειψή τους αυτή συνδέεται αιτιωδώς και ουσιωδώς, με την εξάπλωση της</p>

	<p>πυρκαγιάς. Παράλληλα, προβλέπεται η σωρευτική επιβολή χρηματικής ποινής στις περ. α), β) και γ) της παρ. 1 και στην παρ. 2 της διάταξης.</p>
33	<p>Η συχνότητα και οι συνέπειες του εν λόγω αδικήματος του εμπρησμού δάσους στο περιβάλλον και στην ποιότητα της ζωής των ανθρώπων, είναι στοιχεία που δικαιολογούν εξαιρετικές ρυθμίσεις δίχως να παραβιάζουν την αρχή της αναλογικότητας και την αρμονία με τις λοιπές διατάξεις του Ποινικού Κώδικα.</p> <p>Για τον ανωτέρω λόγο και προκειμένου να εξυπηρετηθούν αποτελεσματικότερα οι αρχές της γενικής και ειδικής πρόληψης, κρίθηκε επιβεβλημένη:</p> <p>α) η αυστηροποίηση των ποινών με την προσθήκη και της χρηματικής ποινής, στις περιπτώσεις εμπρησμού δάσους που προκαλεί κίνδυνο σε άνθρωπο ή βλάβη σε κοινωφελείς εγκαταστάσεις ή πρόκληση ευρείας οικολογικής καταστροφής,</p> <p>β) η θέσπιση ειδικού αξιοποίνου τόσο για τις προπαρασκευαστικές πράξεις εμπρησμού (κατοχή εμπρηστικών υλών ή άλλων αντικείμενων, πρόσφορων για την πρόκληση και την εξάπλωση δασικής πυρκαγιάς) όσο και για την εκ προθέσεως παραβίαση των διατάξεων σχετικά με την ελεγχόμενη καύση, τη χρήση αντικειμένων που προκαλούν σπινθήρα, ή ειδών πυροτεχνίας ή βεγγαλικών σε δάση, δασικές εκτάσεις, χορτολιβαδικές εκτάσεις ή σε οποιοδήποτε χώρο σε ακτίνα έως τριακοσίων (300) μέτρων από αυτές, σε ημέρες που ο Ημερήσιος Χάρτης πρόβλεψης Κινδύνου πυρκαγιάς που εκδίδεται από τη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας είναι 4 (πολύ υψηλή) ή 5 (κατάσταση συναγερμού) αλλά και</p> <p>γ) η υποχρεωτική πραγματική έκτιση της επιβαλλόμενης ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα με απαγόρευση αναστολής ή μετατροπής της ποινής σε κάθε μορφή του αδικήματος, με κατ' εξαίρεση δυνατότητα μετατροπής της σε χρηματική ποινή ή κοινωφελή εργασία στις περιπτώσεις εξ αμελείας τέλεσης του αδικήματος.</p>
34	<p>Η πρόβλεψη επιβολής από το δικαστήριο μαζί με την κύρια ποινή της παρεπόμενης ποινής της δήμευσης, κατά την κρίση του δικαστηρίου, σε βάρος του αυτουργού και τυχόν συμμετόχων κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να καλυφθεί στο μέτρο του εφικτού η προκληθείσα βλάβη της δημόσιας περιουσίας που προκαλείται από την αξιόποινη πράξη του εμπρησμού δάσους από πρόθεση ή από αμέλεια, και να εξασφαλιστούν οι αναγκαίοι πόροι για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην προτέρα κατάσταση. Ειδικά για την εξ αμελείας τέλεση, η πρόβλεψη εξαντλείται στις περιπτώσεις που ο εμπρησμός προκάλεσε σημαντική σε έκταση οικολογική ή περιβαλλοντική καταστροφή ή επέφερε βαριά σωματική βλάβη ή θάνατο. Προκειμένου το μέτρο επιβολής της παρεπόμενης ποινής να είναι εναρμονισμένο με τις συνταγματικές αρχές της αναλογικότητας και της αναγκαιότητας αλλά και το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 7 του Συντάγματος (περί απαγόρευσης της γενικής δήμευσης), αφενός μεν προβλέφθηκε το δικαστήριο να λαμβάνει υπόψη για την επιμέτρηση της αξίας της βλάβης και τα στοιχεία του άρθρου 79 ΠΚ αφετέρου δε, να εξαιρεί από τη δήμευση ένα ή περισσότερα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, τα οποία</p>

	κρίνει, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση, ότι εξυπηρετούν τις βασικές ανάγκες διαβίωσης του καταδικασθέντος και της οικογένειάς του.
35	Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 289 του Ποινικού Κώδικα με την απόλειψη του αδικήματος εμπρησμού σε δάσος εξ αμελείας από τις περιπτώσεις έμπρακτης μετάνοιας που οδηγούν στη μη τιμώρηση του δράστη, αν με τη θέλησή του αποτρέψει τον κίνδυνο ή με τη γρήγορη αναγγελία του προς τις αρχές δώσει αφορμή για την αποτροπή του, κρίθηκε σκόπιμη λόγω της βαρύτητας του εν λόγω εγκλήματος που δύναται να προκαλέσει ανυπολόγιστη βλάβη. Οι εν λόγω περιπτώσεις πλέον θα αντιμετωπίζονται κατά την κρίση του δικαστηρίου σύμφωνα με την πρόβλεψη περί δικαστικής άφεσης ποινής της παρ. 2 του ίδιου άρθρου.
36	Η προσθήκη της παραβίασης ερυθρού σηματοδότη στις περιπτώσεις επικίνδυνης οδήγησης, κρίθηκε σκόπιμη, γιατί η εν λόγω παράβαση συνιστά συχνότατα αιτία πρόκλησης ακόμα και θανατηφόρων τροχαίων δυστυχημάτων, ως συμπεριφορά κατά την οδήγηση οχήματος είναι απολύτως αξιόμηπτη, μη κοινωνικά αποδεκτή και ιδιαίτερα επικίνδυνη, ενέχοντας χαρακτηριστικά ακραίας περιφρόνησης των κανόνων οδικής κυκλοφορίας και της νομιμότητας, μέχρι και συνειδητής αποδοχής του ενδεχομένου προσβολής της ασφάλειας λοιπών χρηστών της οδού.
37	Η τροποποίηση της διάταξης του άρθρου 302 ΠΚ (ανθρωποκτονία εξ αμελείας) ως προς το κατώτατο όριο ποινής (από τουλάχιστον τρεις μήνες σε τουλάχιστον δύο έτη), κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου το πλαίσιο της επιβλητέας από το δικαστήριο στερητικής της ελευθερίας ποινής, να βρίσκεται σε αναλογία με το ύψιστο έννομο αγαθό της ανθρώπινης ζωής που προστατεύει η διάταξη και προσβάλλει βάνουσα και αμετάκλητα, δίχως περιθώριο επανόρθωσης, ο δράστης του εν λόγω εγκλήματος, με συμπεριφορά (πράξη ή παράλειψη), καλυπτόμενη από τη συγκεκριμένη μορφή υπαιτιότητας και έχουσα ως δεινό αποτέλεσμα, την αφαίρεση ανθρώπινης ζωής. Η επαναφορά της παρ. 2 που ιδρύει προσωπικό λόγο απαλλαγής από την ποινή στις περιπτώσεις που ο δράστης είναι οικείος του θύματος και το δικαστήριο πειστεί πως λόγω της ψυχικής οδύνης που υπέστη από την τέλεση της πράξης δεν χρειάζεται να υποβληθεί σε ποινή, κρίθηκε σκόπιμη για την ειδικότερη κάλυψη της εν λόγω περίπτωσης πέραν της ενδεχομένης γενικής υπαγωγής της περίπτωσης στη διάταξη του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 104B ΠΚ.
38	Οι προτεινόμενες αλλαγές στο άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα αποσκοπούν στην εξάλειψη κάθε αντινομίας που είχε απασχολήσει και τη θεωρία και τη νομολογία λόγω της αλληλεπικάλυψης των διατάξεων του ν. 3500/2006 (Α' 232) με τις αντίστοιχες των άρθρων 312, 330, 333 του νέου Ποινικού Κώδικα που επέφεραν αποτελέσματα κατά την εφαρμογή τους που παραβίαζαν ουσιωδώς την αρχή της αναλογικότητας, καθώς ανετράπη η ορθολογική διαβάθμιση και αντιστοιχία αξιόποινων πράξεων και επαπειλούμενων ποινών. Συνεπώς, πλέον για κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, ο εφαρμοστής θα ανατρέχει αποκλειστικά στις ειδικές διατάξεις του ν. 3500/2006 και το άρθρο 312 του Ποινικού Κώδικα θα εφαρμόζεται μόνο, όταν προκαλείται σωματική κάκωση ή βλάβη της υγείας σε ανήλικο ή σε πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον

	εαυτό του και εκείνο δεν εμπίπτει ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3500/2006.
39	Όπως και παραπάνω, οι εν λόγω αλλαγές στο άρθρο 330 του Ποινικού Κώδικα αποσκοπούν στην εξάλειψη κάθε αντινομίας που είχε απασχολήσει και τη θεωρία και τη νομολογία λόγω της αλληλεπικάλυψης των διατάξεων του ν. 3500/2006 με τις αντίστοιχες των άρθρων 312, 330, 333 του Ποινικού Κώδικα. Συνεπώς, πλέον για κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, ο εφαρμοστής θα ανατρέχει αποκλειστικά στις ειδικές διατάξεις του ν. 3500/2006 και το άρθρο 330 του Ποινικού Κώδικα θα εφαρμόζεται μόνο όταν προκαλείται παράνομη βία σε ανήλικο ή σε πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και εκείνο δεν εμπίπτει ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3500/2006. Παράλληλα, η ποινή αυστηροποιείται ως προς το κατώτατο όριο της.
40	Όπως και παραπάνω, καθορίζεται η σχέση γενικότητας – ειδικότητας μεταξύ του Ποινικού Κώδικα και του ν. 3500/2006 (Α' 232). Συνεπώς, πλέον για κάθε περίπτωση ενδοοικογενειακής βίας, εφαρμοστέο δίκαιο είναι αυτό του ν. 3500/2006 και το άρθρο 333 του Ποινικού Κώδικα θα εφαρμόζεται μόνο όταν απειλείται ανήλικος ή πρόσωπο που δεν μπορεί να υπερασπίσει τον εαυτό του και εκείνο δεν εμπίπτει ως θύμα ενδοοικογενειακής βίας στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3500/2006.
41	Η τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 348Α ΠΚ κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, σε απόλυτη συνάρτηση με την παρ. 7 του άρθρου 5 της Οδηγίας 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 335), να ποινικοποιούνται και οι περιπτώσεις που το θύμα εμφανίζεται ως ανήλικο, όμως η ηλικία του κατά τη στιγμή της απεικόνισης παραμένει άγνωστη.
42	Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 348Γ ΠΚ κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου, σε απόλυτη συνάρτηση με την παρ. 4 του άρθρου 4 της Οδηγίας 2011/93/ΕΕ, να μην εξαρτάται από την καταβολή αντιτίμου η παρακολούθηση πορνογραφικής παράστασης στην οποία συμμετέχουν παιδιά.
43	Στην εν λόγω διάταξη προκρίθηκε η αυτεπάγγελτη δίωξη του εγκλήματος της παραβίασης υποχρέωσης διατροφής, λόγω της ειδικής απαξίας του εν λόγω αδικήματος που συχνότατα διακινδυνεύει την κάλυψη στοιχειωδών αναγκών επιβίωσης ανηλίκων τέκνων, αλλά και ειδικότερα της αναγκαιότητας να υπερακοντιστούν δικονομικά εμπόδια που η κατ' έγκληση δίωξη του εγκλήματος έχει ήδη ή πρόκειται στο μέλλον να αναδείξει (λ.χ. διατυπώσεις, τρίμηνη ασφυκτική προθεσμία έγκλησης, χρηματικό παράβολο ως προϋπόθεση παραδεκτού).
44	Με την κατάργηση της απλής δυσφήμισης του άρθρου 362 ΠΚ το αξιόποιο περιορίζεται στις περιπτώσεις που η διάδοση ενώπιον τρίτου συνοδεύεται από την υπερχειλή υποκειμενική υπόσταση της γνώσης του ψευδούς υπόστασης του γεγονότος που είναι πρόσφορο να βλάψει την τιμή και την υπόληψη άλλου. Επίσης, από την έννοια του τρίτου, αποδέκτη της διάδοσης εξαιρούνται τα πρόσωπα που λαμβάνουν υποχρεωτικά γνώση του δυσφημιστικού ισχυρισμού

	<p>κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, χωρίς να συνδέονται προσωπικά με τα μέρη, οπότε εξ αυτού και μόνο δεν μπορεί να θεωρηθεί δεδομένη η προσφορότητα του γεγονότος για προσβολή της τιμής. Αυτό ισχύει για τους δημόσιους λειτουργούς ή υπαλλήλους που συμπράττουν στην ποινική διαδικασία ή πολιτική ή διοικητική δίκη, όπως είναι ο εισαγγελέας, ο δικαστής, ο δικαστικός γραμματέας, ο οποίος συμπράττει στη διαδικασία της καταχώρησης της μήνυσης ή της ένορκης κατάθεσης μάρτυρα, οι ανακριτικοί υπάλληλοι που ορίζονται από τον εισαγγελέα για τη διενέργεια προανακριτικών πράξεων, ο δικαστικός επιμελητής, ο οποίος ως άμισθος δημόσιος λειτουργός είναι αρμόδιος για την επίδοση δικογράφων και εξωδίκων εγγράφων στην πολιτική δίκη. Άλλωστε, για τα τελευταία αυτά πρόσωπα δεν προκύπτει ότι λαμβάνουν γνώση του περιεχομένου των συγκεκριμένων δικογράφων, παρά μόνο των στοιχείων που είναι αναγκαία για τον ορθό δικονομικά χειρισμό της υπόθεσης.</p> <p>Επίσης, για τον προσδιορισμό της έννοιας του τρίτου χρησιμοποιήθηκε στοχευμένα ο διευρυμένος και γενικός ορισμός της «δίκης» που περιλαμβάνει κάθε στάδιο από την προδικασία (π.χ. αστυνομική προανάκριση, άρα καταλαμβάνει και προανακριτικούς υπάλληλους κατά την αυτεπάγγελτη αστυνομική προανάκριση) μέχρι την αμετάκλητη απόφαση.</p>
45	<p>Η προσθήκη, πέραν της προβλεπόμενης ποινής φυλάκισης και της χρηματικής ποινής στη βασική μορφή του αδικήματος της κλοπής, κρίθηκε πως συμβάλλει στην αποτελεσματικότερη εξυπηρέτηση των αρχών της γενικής και ειδικής πρόληψης, για το συγκεκριμένο στρεφόμενο κατά του ένομου αγαθού της ιδιοκτησίας, αδίκημα.</p>
46	<p>Η τροποποίηση της διάταξης με την προσθήκη της απρόκλητης φθοράς στις περιπτώσεις της διακεκριμένης φθοράς ξένης ιδιοκτησίας, κρίθηκε δικαιοπολιτικά επιβεβλημένη, σε εναρμόνιση με τις προβλέψεις τόσο για την κατ' έγκληση δίωξη φθοράς ιδιωτικής περιουσίας όσο και της υποχρεωτικής προσκόμισης παραβόλου υπέρ του δημοσίου ως προϋπόθεση του παραδεκτού στα αμιγώς κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα. Είναι προφανές, πως η επιλογή του δράστη να προβεί αδιάκριτα και τυφλά σε καταστροφή ιδιωτικής περιουσίας, χωρίς να συνδέεται με γνωριμία ή οποιαδήποτε κοινωνική ή επαγγελματική σχέση με τον ιδιοκτήτη της, καταδεικνύει ιδιάζουσα αντικοινωνική συμπεριφορά και μία προδιάθεση αναβάθμισης της εγκληματικής του ροπής σε σοβαρότερα εγκλήματα, για αυτό η πρόβλεψη αυστηρής ποινικής κύρωσης κρίνεται αναγκαία για την εξυπηρέτηση των σκοπών της γενικής και ειδικής πρόληψης.</p>
47	<p>Με την παρ. 1 της προτεινόμενης ρύθμισης τροποποιείται η παρ. 1 της διάταξης του άρθρου 381 ΠΚ με την απόλειψη από τα κατ' έγκληση διωκόμενα εγκλήματα, της κακουργηματικής υπεξαίρεσης της παρ. 2 του άρθρου 375, η οποία κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους δικαιοκρατικής συνέπειας της βούλησης του νομοθέτη, να υπαγάγει στην αυτεπάγγελτη κίνηση της ποινικής διαδικασίας όλα τα εγκλήματα που στρέφονται κατά της ιδιοκτησίας και της περιουσίας και τιμωρούνται σε βαθμό κακουργήματος. Περαιτέρω, επανήλθε η πρόβλεψη του</p>

	<p>προισχύσαντος Ποινικού Κώδικα για κατ' έγκληση δίωξη της βασικής μορφής του εγκλήματος της φθοράς ξένης ιδιοκτησίας.</p> <p>Με την παρ. 2 της προτεινόμενης ρύθμισης καταργείται η κατ' έγκληση δίωξη για τις αξιόποινες πράξεις της απάτης και της απάτης με υπολογιστή πλημμεληματικής και κακουργηματικής μορφής (παρ. 1 άρθρου 386 και 386Α ΠΚ) που πλέον θα διώκονται αυτεπάγγελτα. Η πρακτική εφαρμογή της εν λόγω διάταξης είχε δημιουργήσει σημαντικές δυσχέρειες και ενδεικτικά: α) λόγω της ασφυκτικής (ειδικά και για έχοντες σύνθετη εταιρική μορφή παθόντες) τρίμηνης προθεσμίας, της παρέλευσης χρονικού διαστήματος από την παράσταση των ψευδών γεγονότων μέχρι τη διαπίστωση της περιουσιακής βλάβης (στο ενδιάμεσο στάδιο μεσολαβούν προσπάθειες αποκατάστασης και αστικής επίλυσης της διαφοράς), β) ειδικά σε περιπτώσεις ηλεκτρονικής απάτης οι παθόντες είναι πολλοί και η περιουσιακή βλάβη εκάστου ασήμαντη όμως η ιδιαίτερη απαξία και η κοινωνική επικινδυνότητα της πράξης, το σύνολο της βλάβης και το αντίστοιχο όφελος των δραστών ιδιαίτερα υψηλό, ακόμα και κακουργηματικής μορφής (π.χ. fishing σε τραπεζικούς λογαριασμούς), ή σε περιπτώσεις εξαπάτησης καταναλωτών (τα στοιχεία τους και ο αριθμός τους προκύπτουν από ονομαστικές λίστες ή ηλεκτρονικά ευρήματα, π.χ. απατηλοί διαγωνισμοί με χρεώσεις μέσω ηλεκτρονικών μηνυμάτων, πωλήσεις εξ αποστάσεως, απάτη που συνίσταται σε έρανο ή λαχειοφόρο αγορά από δήθεν εκπροσώπους ενώσεων ατόμων με ειδικές ανάγκες κ.λπ.). Παράλληλα, και για λόγους ισονομίας εξαλείφεται η πρόβλεψη κατ' έγκληση δίωξης για την αξιόποινη πράξη της κακουργηματικής απιστίας σε βάρος χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, της κακουργηματικής τοκογλυφίας και της αποδοχής προϊόντος εγκλήματος που έχει αποκτηθεί με κατ' έγκληση διωκόμενη αξιόποινη πράξη.</p>
<p>48</p>	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω μεταβατικής διάταξης, κρίνεται επιβεβλημένη μετά την κατάργηση της υποκατάστατης στερητικής της ελευθερίας κύρωσης σε περίπτωση μη πληρωμής της χρηματικής ποινής. Ο νομοθέτης της αρχικής μορφής του άρθρου, ακριβώς λόγω της φιλοσοφίας της υποκατάστατης στερητικής της ελευθερίας κύρωσης, των χρηματικών ποινών, είχε κρίνει σκόπιμη προς αποφυγή ενός οιονεί διττού αξιολογίου, την εξαίρεση από τον πίνακα χρεών που θεμελιώνει το ποινικό αδίκημα της φοροδιαφυγής, εκείνων των χρεών που προέρχονται από τη μη εκτέλεση χρηματικών ποινών χρεών, συνθήκη που πλέον εκλείπει καθώς σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 80 ΠΚ οι χρηματικές ποινές εκτίονται διά της βεβαίωσής τους στο δημόσιο ταμείο.</p>
<p>49</p>	<p>Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας, προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με την πρόβλεψη στο άρθρο 111 ΚΠΔ περί κατάργησης της αρμοδιότητας του Πενταμελούς Εφετείου.</p>
<p>50</p>	<p>Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας, προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με την πρόβλεψη στο άρθρο 111 ΚΠΔ περί κατάργησης της αρμοδιότητας του Πενταμελούς Εφετείου.</p>

51	<p>Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους νομοτεχνικής συνέπειας, προκειμένου η διάταξη να είναι εναρμονισμένη με την πρόβλεψη στο άρθρο 111 ΚΠΔ περί κατάργησης της αρμοδιότητας του Πενταμελούς Εφετείου, καθώς πλέον τις εφέσεις κατά των αποφάσεων του Τριμελούς Εφετείου θα τις δικάζει ομοίως Τριμελές Εφετείο το οποίο θα συγκροτείται από πρόεδρο εφετών, αρχαιότερο από εκείνο που συμμετείχε στη σύνθεση που εξέδωσε την εκκαλούμενη απόφαση και δύο (2) εφέτες.</p>
52	<p>Η προσθήκη στο άρθρο 17 του ΚΠΔ που προβλέπει το περιεχόμενο της αίτησης εξαίρεσης, ως προϋπόθεσης της παραδεκτής υποβολής της, της καταβολής παραβόλου ύψους εκατό (100) ευρώ υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων πρόκειται να συμβάλλει στην απεμπλοκή της διαδικασίας από την άσκοπη, παρελκυστική, καταχρηστική υποβολή αιτημάτων εξαίρεσης που παρακωλύει τον ρυθμό εκδίκασης των υποθέσεων. Σημειωτέον πως η ως άνω προϋπόθεση προβλέπονταν και στον προισχύσαντα ΚΠΔ, ενώ σε περίπτωση που το αίτημα γίνει εν όλω ή εν μέρει αποδεκτό, υπάρχει πρόβλεψη για άμεση επιστροφή του παραβόλου. Σημειώνεται ότι από την κατάθεση παραβόλου εξαιρούνται οι δικαιούχοι νομικής βοήθειας, όπως αυτοί προσδιορίζονται στο άρθρο 1 του ν. 3226/2004 (Α' 24).</p>
53	<p>Με το παρόν άρθρο προστίθεται στις αρμοδιότητες του οικονομικού Εισαγγελέα του άρθρου 35 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και η διερεύνηση φορολογικών, οικονομικών και συναφών εγκλημάτων που στρέφονται κατά αλλοδαπού δημοσίου. Με το παρόν πλαίσιο αυτές οι υποθέσεις θα υπάγονταν στην αρμοδιότητα του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών της πρωτεύουσας και όχι στον εξειδικευμένο οικονομικό Εισαγγελέα που επιλαμβάνεται ήδη όταν οι πράξεις στρέφονται εναντίον της Ε.Ε. Περαιτέρω επέρχεται εναρμόνιση και με τη σύσταση 8 d του ΟΟΣΑ (Κεφάλαιο Recommendations for ensuring effective enforcement of the foreign bribery and related offences, σε: https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm).</p>
54	<p>Οι προσθήκες στις παρ. 3 και 5 του άρθρου 43 του ΚΠΔ κρίνονται επιβεβλημένες προκειμένου: α) να απορρίπτονται με πράξη του αρμοδίου Εισαγγελέα, η οποία υποβάλλεται προς έγκριση στον εισαγγελέα εφετών, μηνύσεις ή αναφορές που δεν στηρίζονται στον νόμο ή είναι προφανώς αβάσιμες στην ουσία τους ή ανεπίδεκτες δικαστικής εκτίμησης, β) να απορρίπτονται με πράξη του αρμοδίου Εισαγγελέα και χωρίς μάλιστα την τήρηση της διαδικασίας της παρ. 3, πέραν των ανωνύμων μηνύσεων και αναφορών και όσες υποβάλλονται χωρίς την τήρηση των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 4 του άρθρου 43 ΚΠΔ. Η εν λόγω πρόβλεψη θα συμβάλλει στην αποφόρτιση των εισαγγελικών αρχών από άσκοπη γραφειοκρατική επεξεργασία και διακίνηση δικογραφιών, όπως λ.χ. η σύνταξη αιτιολογημένων υποβλητικών αναφορών επί προφανώς αβάσιμων μηνύσεων ή μη στηριζόμενων στον νόμο ή ανεπίδεκτων δικαστικής εκτίμησης ή επί όσων δεν έχουν κατατεθεί εγγράφως ή με ηλεκτρονικά μέσα σύμφωνα με τις προβλέψεις των παρ. 2 και 4 του άρθρου 42 ΚΠΔ.</p> <p>Στην περίπτωση της παρ. 3 ο εισαγγελέας εφετών, αν δεν συμφωνεί με την πράξη αρχειοθέτησης, έχει δικαίωμα να επιστρέψει τη δικογραφία παραγγέλλοντας περαιτέρω διερεύνηση ή και άσκηση ποινικής δίωξης.</p>

	<p>Κατ' εξαίρεση, στην περίπτωση της παρ. 5, ο αρμόδιος εισαγγελέας, δύναται, αν κρίνει πως τα εισφερόμενα την ανωνύμως ή παρατύπως υποβληθείσα μήνυση στοιχεία είναι σημαντικά και χρήζουν περαιτέρω διερεύνησης, να μην αρχειοθετήσει με πράξη του τη μήνυση ή αναφορά, αλλά να κινήσει τη διαδικασία διενέργειας προκαταρκτικής εξέτασης, μνημονεύοντας ειδικά στην παραγγελία του, τους εξαιρετικούς λόγους που το επιβάλλουν.</p>
55	<p>Η εν λόγω νομοθετική παρέμβαση στο άρθρο 51 ΚΠΔ, δηλαδή της προκαταβολής, με ποινή απαραδέκτου, μέρους της δικαστικής δαπάνης από τον εγκαλούντα με τη μορφή παραβόλου ύψους εκατό (100) ευρώ, αποσκοπεί στην αποφυγή της αζήμιας υποβολής άσκοπων ή ακόμα και κακοπροαίρετων εγκλήσεων που και επιβαρύνουν οικονομικά τον μηχανισμό της ποινικής δικαιοσύνης και καθυστερούν την απονομή της. Εξάλλου, την ουσιαστική εξουσία διάθεσης της ποινικής δίκης στα απολύτως κατ' έγκληση αδικήματα την έχει ο ίδιος ο εγκαλών ο οποίος είναι φορέας του θιγόμενου έννομου αγαθού το οποίο, ως επί το πλείστον, έχει προσωποπαγή χαρακτήρα. Σημειωτέον πως, η εν λόγω διάταξη είχε λειτουργήσει κατά το πολυετές χρονικό διάστημα εφαρμογής της επιτυχώς και είχε συμβάλει στην αποσυμφόρηση των πινακίων. Παράλληλα, προβλέπονται εξαιρέσεις από την υποχρέωση καταβολής παραβόλου, για τους οικονομικά ασθενέστερους, για αδικήματα ιδιαιτέρως ποινικής απαξίας και για αδικήματα στρεφόμενα σε βάρος οργάνων του δημοσίου κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Τέλος, ευλόγως, δεν προβλέπεται δυνατότητα προσφυγής κατά της διάταξης, που απορρίπτει έγκληση ως απαράδεκτη ελλείψει παραβόλου.</p>
56	<p>Η προτεινόμενη αύξηση του ποσού του παραβόλου υπέρ δημοσίου που απαιτείται ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής του εγκαλούντος κατά της απορριπτικής διάταξης του άρθρου 51 ΚΠΔ, αποσκοπεί αφενός μεν, στο να είναι ανάλογο και σε σχετική αντιστοιχία, το ύψος του ποσού, με τη δαπάνη που προκαλείται στον μηχανισμό της δικαιοσύνης από την άσκοπη κινητοποίηση των λειτουργιών και των υπαλλήλων της, με αβάσιμες ή παρελκυστικές προσφυγές, αφετέρου δε, στο να αποθαρρύνει από τη διεκπεραιωτική και καταχρηστική κατάθεση του ένδικου βοηθήματος, τους εγκαλούντες εκείνους, που δεν έχουν στην κατοχή της ουσιαστικά ή νομικά επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία, ικανά να ανατρέψουν την αρχειοθέτηση της δικογραφίας. Σε κάθε περίπτωση παραμένουν σε ισχύ στη διάταξη, τόσο η πρόβλεψη πως σε περίπτωση ευδοκίμησης του ένδικου βοηθήματος το παράβολο επιστρέφεται στο ακέραιο, όσο και η εύλογη εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής για τους δικαιούχους νομικής βοήθειας, οπότε θεωρείται, πως το δικαίωμα ακώλυτης πρόσβασης στη δικαιοσύνη ουσιαστικά δεν παρακωλύεται από την παρούσα μεταρρύθμιση, αλλά αντιθέτως προτάσσεται και εξυπηρετείται η οικονομία της ποινικής δίκης.</p>
57	<p>Με την ανωτέρω ρύθμιση στην παρ. 2 του άρθρου 59 ΚΠΔ επιτυγχάνονται τα εξής: α) συμπληρώνεται στις περιπτώσεις εκείνες που, για το γεγονός για το οποίο εξετάσθηκε ο διάδικος ή ο μάρτυρας ή έγινε η αναφορά στην αρχή ή η καταμήνυση ή ισχυρίστηκε ή διέδωσε ο υπαίτιος, εκκρεμεί προς εκδίκαση και έκδοση απόφασης ένδικο μέσο ενώπιον πολιτικού δικαστηρίου οπότε ο</p>

	<p>εισαγγελέας αναβάλλει με πράξη του κάθε ενέργεια μέχρι την αμετάκλητη εκδίκαση της αστικής υπόθεσης (αναστελλομένης σε κάθε περίπτωση της παραγραφής σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 113 ΠΚ), β) η προσωρινή αρχειοθέτηση της υπόθεσης με τη σύνταξη της πράξης αναβολής μπορεί να λάβει χώρα οποτεδήποτε, μετά την υποβολή της έγκλησης, αντιληφθεί ο εισαγγελέας πως με αντικείμενο τη διάγνωση της αλήθειας ή μη των γεγονότων που περιγράφονται σε αυτή, εκκρεμεί συναφής ποινική ή αστική δίκη και μέχρι το αμετάκλητο αποτέλεσμά της το οποίο επηρεάζει τον περαιτέρω χειρισμό της δικογραφίας, γ) προβλέπεται η συνοπτική αιτιολογία της πράξης του εισαγγελέα για λόγους συντόμευσης της διαδικασίας και οικονομίας της δίκης και καταργείται η υποχρέωση επικύρωσης της πράξης από τον εισαγγελέα εφετών προς αποφυγή άσκοπης διακίνησης της δικογραφίας. Εξάλλου, η κρίση για τη συνάφεια των γεγονότων με τα αντίστοιχα της εκκρεμούς δικογραφίας, δεν ενέχει δυσχέρειες, προκειμένου να χρήζει επικύρωσης από τον εισαγγελέα εφετών.</p>
58	<p>Η τροποποίηση του άρθρου 61 του ΚΠΔ με την προσθήκη (στην ήδη προβλεπόμενη πολιτική δίκη) και της εκκρεμούς δίκης ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων για ζήτημα συναφές με το αντικείμενο της ποινικής δίκης, ως λόγο δυναμικής αναβολής της ποινικής δίκης ως το τέλος (έκδοση αμετάκλητης απόφασης) της παράλληλης διοικητικής δίκης, κρίνεται σκόπιμη, προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης αντιφατικών αποφάσεων και να αξιοποιηθεί η δυνατότητα αποδεικτικής αξιοποίησης του πορίσματος της διοικητικής διαδικασίας, χωρίς τον κίνδυνο παραγραφής (αναστελλομένης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 113 ΠΚ) ή άσκοπης διαιώνισης της ακροαματικής διαδικασίας, που εμπεριέχει η αλληπάλληλη αναβολή της δίκης κατ' άρθρον 352 ΚΠΔ για κρείσσονες αποδείξεις.</p>
59	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη, κρίθηκε επιβεβλημένη, με πρόταξη κριτηρίων συμβολής στην οικονομία της δίκης και στην αμεσότερη και αποτελεσματικότερη εκδίκαση των υποθέσεων που κατά κανόνα δεν ενέχουν μεγάλες αποδεικτικές δυσχέρειες, η προσθήκη στην αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου των κακουργημάτων των νόμων περί πνευματικής ιδιοκτησίας, συγγενικών δικαιωμάτων και πολιτιστικών θεμάτων [ν. 2121/1993 (Α' 25)], του άρθρου 52 του ν. 4002/2011 (Α' 180), του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας [ν. 4987/2022 (Α' 206)], του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα [ν. 2960/2001, (Α' 265)], του ν. 4830/2021 (Α' 169), αλλά και των εφέσεων κατά αποφάσεων του τριμελούς πλημμελειοδικείου. Παράλληλα, και προκειμένου να αρθεί η αντινομία και η παραδοξότητα να είναι η μονομελής σύνθεση του εφετείου αρμόδια για την εκδίκαση σοβαρών κακουργημάτων (λ.χ. ληστεία), εν αντιθέσει με τα τελούμενα πλημμελήματα από πρόσωπα ιδιάζουσας δωσιδικίας που εκδικάζονταν από τριμελή σύνθεση του εφετείου, κρίθηκε σκόπιμο να συμπεριληφθούν στην αρμοδιότητα του μονομελούς εφετείου και τα πλημμελήματα προσώπων ιδιάζουσας δωσιδικίας.</p>
60	<p>Η τροποποίηση του εν λόγω άρθρου κρίθηκε επιβεβλημένη προκειμένου να εξορθολογιστεί η αρμοδιότητα του τριμελούς εφετείου σε αντιστοιχία με εκείνη του μονομελούς εφετείου. Επιπλέον, προστέθηκαν και τα κοινώς επικίνδυνα</p>

	<p>κακουργήματα στην αρμοδιότητα του Τριμελούς Εφετείου. Τέλος, για λόγους οικονομίας της δίκης που συνίσταται στην αποδέσμευση δικαστικών λειτουργιών από πολυμελείς συνθέσεις, κρίθηκε σκόπιμη η κατάργηση του Πενταμελούς Εφετείου με την πρόβλεψη οι εφέσεις κατά αποφάσεων τριμελούς εφετείου να εκδικάζονται, ομοίως από τριμελή σύνθεση, αποτελούμενη από πρόεδρο εφετών, αρχαιότερο από εκείνους που συμμετείχαν στη σύνθεση που εξέδωσε την εκκαλούμενη απόφαση και δύο εφέτες, παρισταμένου εισαγγελικού λειτουργού με τον βαθμό του Εισαγγελέα Εφετών.</p>
61	<p>Η τροποποίηση του άρθρου 115 ΚΠΔ κρίθηκε επιβεβλημένη για λόγους οικονομίας της δίκης και συνίσταται στην αποδέσμευση δικαστικών λειτουργιών από πολυμελείς συνθέσεις. Σε τριμελή σύνθεση θα δικάζονται μόνο τα εγκλήματα του 12^{ου} Κεφαλαίου του ΠΚ και το έγκλημα της ανθρωποκτονίας εξ αμελείας (άρθρο 302 ΠΚ).</p>
62	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης με την αντικατάσταση της τοιχοκόλλησης του πίνακα πραγματογνωμόνων στο ακροατήριο του πλημμελειοδικείου από την παραμονή του στα γραφεία των γραμματέων των εδρών του πλημμελειοδικείου, κρίθηκε σκόπιμη καθώς αφενός μεν εξυπηρετεί τον σκοπό της διάταξης να είναι ευχερώς προσβάσιμος ο πίνακας σε οποιονδήποτε έχει εύλογο ενδιαφέρον να λάβει γνώση, χωρίς ωστόσο να εκτίθενται τα προσωπικά στοιχεία των πραγματογνωμόνων αδιακρίτως μέσω της τοιχοκόλλησης στον δημόσιο χώρο του πλημμελειοδικείου.</p>
63	<p>Η προσθήκη της παρ. 5 κρίθηκε επιβεβλημένη και θεωρείται πως θα συμβάλλει τόσο στην επιτάχυνση της ποινικής δίκης που συνίσταται στη συντομότερη διάρκεια της ακροαματικής διαδικασίας και στην αποφυγή αναβολών οφειλομένων στην απουσία μαρτύρων, όσο και στην αποφυγή της υποστελέχωσης υπηρεσιών μέσω της άσκοπης και δαπανηρής για το δημόσιο, μετακίνησης αστυνομικών ή άλλων προανακριτικών υπαλλήλων, που έχουν ήδη καταθέσει ενόρκως κατά την προδικασία για ζητήματα που άπτονται της εκκρεμούς κατηγορίας και στη συντριπτική πλειονότητα των περιπτώσεων, δεν έχουν να εισφέρουν αποδεικτικά, τίποτα το επιπρόσθετο. Για τις εξαιρετικές περιπτώσεις που ο εισαγγελέας ή το δικαστήριο κρίνουν πως η εξέτασή τους στο ακροατήριο είναι αναγκαία για την ασφαλή διάγνωση της αλήθειας, η διάταξη επιφυλάσσει τη δυνατότητα κλήτευσής τους.</p>
64	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης με την αντικατάσταση της τοιχοκόλλησης του πίνακα διερχομένων στο ακροατήριο του πλημμελειοδικείου από την παραμονή του στα γραφεία των γραμματέων των εδρών του πλημμελειοδικείου, κρίθηκε σκόπιμη καθώς αφενός μεν εξυπηρετεί τον σκοπό της διάταξης να είναι ευχερώς προσβάσιμος ο πίνακας σε οποιονδήποτε έχει εύλογο ενδιαφέρον να λάβει γνώση, χωρίς ωστόσο να εκτίθενται τα προσωπικά στοιχεία των πραγματογνωμόνων αδιακρίτως μέσω της τοιχοκόλλησης στον δημόσιο χώρο του πλημμελειοδικείου.</p>
65	<p>Με την παρ. 1 του νεοπαγούς άρθρου 238^Α ΠΚ προβλέπεται κατά παρέκκλιση των αρχών της αμεσότητας και της προφορικότητας της διαδικασίας, η διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας, στο στάδιο της προανάκρισης, της</p>

	<p>κύριας ανάκρισης αλλά και της διαδικασίας ενώπιον του ακροατηρίου, με τη χρήση τεχνολογικών μέσων. Κατ' αυτόν τον τρόπο εξυπηρετείται η οικονομία της ποινικής δίκης, η επιτάχυνση της διαδικασίας αλλά και η εξοικονόμηση δημόσιων πόρων σε περιπτώσεις που είναι αδύνατο να εξασφαλιστεί η φυσική παρουσία των προσώπων της παρ. 1, όταν υφίσταται σοβαρό κώλυμα εμφάνισης που μπορεί να συνίσταται σε οικογενειακούς λόγους ή σε πρόβλημα υγείας, σε λόγους προσωπικής ασφάλειας, στη μεγάλη απόσταση ή σε κατάσταση ανάγκης ή όταν συντρέχει σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια ή κίνδυνος από την αναβολή (όπως παραγραφή της υπόθεσης ή συμπλήρωση του χρόνου προσωρινής κράτησης) ή την ασφαλή διεξαγωγή της διαδικασίας, (όπως η επικινδυνότητα του κατηγορουμένου ή πρόκειται για υπόθεση που έχει σοβαρό κοινωνικό αντίκτυπο).</p> <p>Με την παρ. 2 προβλέπεται η διεξαγωγή της αποδεικτικής διαδικασίας με τη διαδικασία της εικονοτηλεδιάσκεψης είτε αυτεπαγγέλτως είτε κατόπιν αιτήματος του ενδιαφερόμενου προσώπου.</p> <p>Με την παρ. 3 γίνεται ειδική πρόβλεψη για τη χρήση τεχνολογικών μέσων και στην περίπτωση της λήψης απολογίας από τον κατηγορούμενο με την προϋπόθεση ότι δεν αντιλέγει βάσιμα ο τελευταίος ή ο συνήγορος που τον εκπροσωπεί. Η εν λόγω διατύπωση έχει την έννοια ότι εφόσον κριθεί από το δικαστικό όργανο πως συντρέχουν οι όροι και οι προϋποθέσεις της απομακρυσμένης λήψης απολογίας της παρ. 1 του παρόντος, κατά κύριο λόγο δεν απαιτείται η λήψη συναίνεσης του κατηγορουμένου, για την εφαρμογή της εν λόγω διαδικασίας, εκτός και αν ο τελευταίος προβάλλει βάσιμους λόγους που κατατείνουν στην προσβολή του υπερασπιστικού του δικαιώματος. Ενδεικτικά ως τέτοιος λόγος μπορεί να θεωρηθεί ότι συντρέχει όταν απαιτούνται εκτενείς αναπτύξεις των ισχυρισμών του κατηγορουμένου βάσει δικαιολογητικών και εγγράφων ή όταν δεν διασφαλίζονται τα εχέγγυα μιας πρόσφορης δικαστικής κατάστασης, αντίστοιχης της παραδοσιακής προφορικής διαδικασίας, λόγω των συχνών διακοπών ή της κακής ποιότητας της μετάδοσης.</p> <p>Επιπλέον, στο δεύτερο εδάφιο της ίδιας παραγράφου προβλέπεται η δυνατότητα αποκλεισμού της προσωπικής εμφάνισης του κατηγορουμένου στο ακροατήριο, στην περίπτωση κακουργήματος και ιδίως σε υποθέσεις που έχουν σοβαρό κοινωνικό αντίκτυπο, ή σε πολυπρόσωπες δίκες ή δίκες που αφορούν στην οργανωμένη εγκληματικότητα. Η απόφαση λαμβάνεται από τον πρόεδρο του δικαστηρίου μετά από πρόταση του εισαγγελέα και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση του δικαστηρίου. Στον κατηγορούμενο προβλέπεται η δυνατότητα προσφυγής κατά της αποφάσεως που στρέφεται σε ολόκληρο το δικαστήριο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 335 ΚΠΔ.</p> <p>Με την παρ. 4 προβλέπεται η διεξαγωγή της εικονοτηλεδιάσκεψης, με τεχνολογικά μέσα, παρουσία ανακριτικού ή δικαστικού γραμματέα, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο που βρίσκεται στον τόπο κατοικίας των αναφερομένων προσώπων της παρ. 1, το οποίο διαθέτει τις κατάλληλες τεχνικές προδιαγραφές που ρυθμίζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης.</p>
66	<p>Η προτεινόμενη προσθήκη στην παρ. 1 του άρθρου 245 ΚΠΔ καλύπτει το νομοθετικό κενό, στις περιπτώσεις που υφίσταται βούληση υπαγωγής στη</p>

	<p>διαδικασία διαπραγμάτευσης επί πλημμελήματος στο στάδιο της προδικασίας και πριν από την άσκηση της ποινικής δίωξης. Η διατύπωση της διάταξης προσθέτει στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις διενέργειας προανάκρισης και εκείνη κατά την οποία υποβάλλεται από τον ύποπτο αίτημα διαπραγμάτευσης κατά το πρότερο της ποινικής δίωξης δικονομικό στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης ή της αστυνομικής προανάκρισης. Η ποινική δίωξη πλέον, θα μπορεί να κινείται με παραγγελία προανάκρισης μόνο προκειμένου να απαγγελθεί η κατηγορία για τους σκοπούς της ποινικής διαπραγμάτευσης και χωρίς λήψη απολογίας του κατηγορουμένου. Η εν λόγω ρύθμιση θα εξυπηρετήσει περιπτώσεις που σε πρώιμο στάδιο συνειδητοποιημένοι ως προς την ποινική τους ευθύνη κατηγορούμενοι επιθυμούν να ενταχθούν στη διαδικασία διαπραγμάτευσης και να μην υποστούν τη βάσανο της ζώσας ακροαματικής διαδικασίας (λ.χ. κατηγορούμενος για τροχαίο δυστύχημα που έχει ήδη ομολογήσει κατά την αστυνομική προανάκριση) και με αυτό τον τρόπο θα εξοικονομηθούν άσκοπες πολυδάπανες και ψυχοφθόρες (για διαδίκους) δικονομικές ενέργειες (προσδιορισμός δικασίμου, κλήση διαδίκων και μαρτύρων κ.λπ.).</p>
67	<p>Με το παρόν άρθρο προστίθενται οι προπαρασκευαστικές πράξεις (211 ΠΚ) παραχάραξης στα εγκλήματα για τα οποία προβλέπονται ειδικές ανακριτικές πράξεις (του άρθρου 254 ΚΠΔ). Με την εν λόγω τροποποίηση επέρχεται συμμόρφωση με το άρθρο 9 της Οδηγίας 2014/62/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με την προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω του ποινικού δικαίου, και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού 2000/383/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 115).</p>
68	<p>Οι προτεινόμενες αλλαγές στις παρ. 4 και 5 του άρθρου 265 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, βασίζονται στο γεγονός ότι αφενός μεν, λόγω του όγκου και της πολυπλοκότητας, είναι ιδιαίτερα δυσχερές, χρονοβόρα ή και αδύνατη η πραγματοποίηση της λήψης αντιγράφων κατά την κατάσχεση σε ένα μόνο υλικό φορέα, αφετέρου δε, με τη σφράγιση του υλικού φορέα διασφαλίζονται οι βασικές αρχές της ψηφιακής εγκληματολογίας (αυθεντικότητα, ακεραιότητα).</p>
69	<p>Η τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 291 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας αποσκοπεί στην ταχεία διεξαγωγή της ανακριτικής διαδικασίας, με τη διατύπωση συνοπτικής γνώμης από τον εισαγγελέα προς τον ανακριτή, χωρίς να καθίσταται αναγκαία η χρονοβόρα διακοπή των εργασιών της ανάκρισης και η διαβίβαση της δικογραφίας στον εισαγγελέα προκειμένου να υποβάλλει έγγραφη λεπτομερή πρόταση. Η προτεινόμενη δικονομική διαδικασία είναι πλήρως εναρμονισμένη με τον τρόπο συμμετοχής του εισαγγελέα σε ανάλογες ανακριτικές διαδικασίες όπως εκείνη της έκδοσης εντάλματος σύλληψης ή επιβολής προσωρινής κράτησης ή άλλων μέτρων δικονομικού καταναγκασμού. Σημειωτέον ότι, με οιαδήποτε καθυστέρηση κατά το κρίσιμο δικονομικό στάδιο της ανάκρισης, διακυβεύονται κομβικά ως προς την εξέλιξη και έκβαση της δίκης ζητήματα (λ.χ. υπέρβαση μέγιστων χρονικών ορίων προσωρινής κράτησης, παραγραφή) οπότε οι χρόνοι διεκπεραίωσης της ανάκρισης πρέπει να τυγχάνουν κάθε δυνατής σύντμησης με βάση τις αρχές της αναλογικότητας και της</p>

	<p>αναγκαιότητας και με γνώμονα την επιτάχυνση και παράλληλη ποιοτική κατοχύρωση τη ποινικής δίκης.</p>
70	<p>Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 303 ΚΠΔ έρχεται να συμπληρώσει διαπιστωμένο νομοθετικό κενό, με την πρόβλεψη πλέον, της δυνατότητας να δύναται να αιτηθεί ο κατηγορούμενος κατά την προπαρασκευαστική διαδικασία, με αυτοτελές αίτημά του εντός προθεσμίας πέντε (5) ημερών από την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος ή της κλήσης στο ακροατήριο του αρμοδίου δικαστηρίου, την υπαγωγή του σε ποινική διαπραγμάτευση. Επίσης, προβλέπεται για πρώτη φορά η λήψη πρωτοβουλίας του χειριζόμενου τη δικογραφία εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή εφετών αντίστοιχα, αν κρίνει πως η υπόθεση είναι κατάλληλη προς διαπραγμάτευση, ταυτόχρονα με την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος ή της κλήσης στο ακροατήριο να καλεί τον κατηγορούμενο ενώπιόν του, προκειμένου να επιχειρηθεί η υπαγωγή της υπόθεσης στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης. Οι εν λόγω δυνατότητες που παρέχουν οι εν λόγω νομοθετικές παρεμβάσεις θα συμβάλλουν ουσιαστικά, σε περίπτωση μάλιστα που η διαπραγμάτευση έχει θετική έκβαση, στην οικονομία της δίκης μέσω της εξοικονόμησης άσκοπων δικονομικών ενεργειών (κλήσεις μαρτύρων, συγκρότηση δικαστηρίου, συμπερίληψη της υπόθεσης στο πινάκιο). Σε αντίθετη περίπτωση (αρνητικής έκβασης) η ποινική διαδικασία συνεχίζεται κανονικά με τη διαδικασία ενώπιον αρμοδίου δικαστηρίου στην οποία έχει προσδιοριστεί η προς εκδίκαση υπόθεση. Σε κάθε περίπτωση, και προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος καταχρηστικής άσκησης και παρέλκυσης της ποινικής δίκης προβλέπεται η υπαγωγή του αιτήματος διαπραγμάτευσης εκ μέρους του κατηγορουμένου να λαμβάνει χώρα μόνο μία φορά, καθ' όλα τα δικονομικά στάδια της δίκης, συνεπώς μεταγενέστερα αιτήματα απορρίπτονται ως απαράδεκτα.</p>
71	<p>Η τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 309 ΚΠΔ κρίθηκε σκόπιμη, προκειμένου, η περαιτέρω συμπερίληψη όλων των κακουργημάτων των ειδικών ποινικών νόμων, των κακουργημάτων του 13^{ου} και 14^{ου} Κεφαλαίου του Ειδικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα (κοινώς επικίνδυνα εγκλήματα και εγκλήματα κατά των συγκοινωνιών, τηλεπικοινωνιών και άλλων κοινωφελών εγκαταστάσεων), ακόμα και στις περιπτώσεις διεξαγωγής της ανάκρισης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 28 ΚΠΔ, στις ήδη προβλεπόμενες περιπτώσεις παραπομπής κακουργημάτων στο ακροατήριο διά απευθείας κλήσεως, να αποσυμφορήσει περαιτέρω την ποινική δίκη, από τη χρονοβόρα διαδικασία των δικαστικών συμβουλίων που δεσμεύει πολυμελείς δικαστικές συνθέσεις να κρίνουν σε πολυσέλιδα βουλευμάτα που αναλύουν ακροθιγώς τα πραγματικά περιστατικά και σταθμίζουν τις ενδείξεις υπέρ της παραπομπής των κατηγορούμενων στην ακροαματική διαδικασία προκαταλαμβάνοντας ίσως με μία «προαπόφαση» και τη δικαιοδοτική κρίση του δικαστηρίου. Η δοκιμασμένη στην πράξη διαδικασία του παρόντος άρθρου, δηλαδή της απευθείας κλήσης με πρόταση του εισαγγελέα εφετών και σύμφωνη γνώμη του προέδρου εφετών στο αρμόδιο ακροατήριο για τα μέχρι τούδε υπαγόμενα κακουργήματα, έχει αποδώσει και έχει συμβάλει ουσιαστικά στην επιτάχυνση της διαδικασίας χωρίς να παραβλάπτει τα ποιοτικά χαρακτηριστικά της ή τα υπερασπιστικά δικαιώματα</p>

	<p>του κατηγορουμένου. Είναι γνωστό, πως η πολύμηνη παραμονή των δικογραφιών στην ενδιάμεση διαδικασία των δικαστικών συμβουλίων, έχει γενικά επιφέρει αρνητικές συνέπειες στην οικονομία της ποινικής δίκης και στη συντομότερη δυνατή εισαγωγή της υπόθεσης στην ακροαματική διαδικασία, αλλά και ειδικά στις περιπτώσεις υποθέσεων με κίνδυνο παραγραφής ή προσωρινά κρατούμενους που εγγίζουν τα μέγιστα όρια της προσωρινής κράτησης. Περαιτέρω, έχει διαπιστωθεί πως συμπιέζει τις προθεσμίες και συχνά οδηγεί τον χειριζόμενο ανακριτή, συνυπολογίζοντας και το χρονικό διάστημα παραμονής της υπόθεσης στο δικαστικό συμβούλιο (που συχνά είναι πολύμηνο λόγω του όγκου των υποθέσεων), στην ταχύτερη δυνατή περαίωσή της, χωρίς την εξάντληση των ανακριτικών ενεργειών, με ό,τι τούτο συνεπάγεται. Για όλα τα παραπάνω, κρίθηκε επιβεβλημένη η παρούσα μεταρρύθμιση της διάταξης της παρ. 1 του άρθρου 309 ΚΠΔ με την επέκταση των υπαγόμενων στη διαδικασία της απευθείας κλήσης, αδικημάτων.</p>
72	<p>Η προτεινόμενη αύξηση του ποσού του παραβόλου υπέρ του δημοσίου που απαιτείται ως προϋπόθεση του παραδεκτού της προσφυγής κατά κλητηρίου θεσπίσματος, αποσκοπεί αφενός μεν, στο να είναι ανάλογο και σε σχετική αντιστοιχία, το ύψος του ποσού, με τη δαπάνη που προκαλείται στον μηχανισμό της δικαιούσνης από την άσκοπη κινητοποίηση των λειτουργών και των υπαλλήλων της, με αβάσιμες, παρελκυστικές προσφυγές (που συχνά αποσκοπούν στην περαιτέρω καθυστέρηση της διεξαγωγής της δίκης) αφετέρου δε, στο να αποθαρρύνει από τη διεκπεραιωτική και καταχρηστική κατάθεση του ένδικου βοηθήματος, τους κατηγορούμενους εκείνους, που δεν έχουν στην κατοχή τους ουσιαστικά ή νομικά επιχειρήματα και αποδεικτικά στοιχεία, ικανά να ανατρέψουν την σε βάρος τους κατηγορία. Σε κάθε περίπτωση παραμένουν σε ισχύ στη διάταξη, τόσο η πρόβλεψη πως σε περίπτωση ευδοκίμησης του ένδικου βοηθήματος το παράβολο επιστρέφεται στο ακέραιο, όσο και η εύλογη εξαίρεση από την υποχρέωση καταβολής για τους δικαιούχους νομικής βοήθειας, οπότε θεωρείται, πως κανένα θεμελιώδες δικονομικό ή υπερασπιστικό δικαίωμα του κατηγορούμενου δεν παρακωλύεται από την παρούσα μεταρρύθμιση αλλά αντιθέτως προτάσσεται και εξυπηρετείται η οικονομία της ποινικής δίκης.</p>
73	<p>Η εν λόγω προσθήκη στο άρθρο 323 ΚΠΔ έχει καθαρά νομοτεχνικό χαρακτήρα προκειμένου να επιτευχθεί εναρμόνιση με τη διάταξη του άρθρου 110 ΚΠΔ.</p>
74	<p>Η προσθήκη της εν λόγω διάταξης κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να προβλέπεται ρητά η υποχρέωση υποβολής πειθαρχικής αναφοράς ενώπιον του Προέδρου του οικείου Δικηγορικού Συλλόγου, σε περίπτωση που συνήγορος διαταράσσει με τη συμπεριφορά του, την ομαλή ροή της διαδικασίας ή συμπεριφέρεται με προσβλητικό και απρεπή τρόπο προς τη σύνθεση του δικαστηρίου. Η συγκεκριμένη διάταξη κρίνεται πως θα διασφαλίσει την απρόσκοπτη ροή τη ακροαματικής διαδικασίας από αντιδεοντολογικές και παρελκυστικές συμπεριφορές ολίγων δικηγόρων που διαταράσσουν σκοπίμως τη διαδικασία ή απευθύνονται με προσβλητικούς χαρακτηρισμούς στη σύνθεση.</p>
75	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης αποσκοπεί στην επιτάχυνση της ποινικής δίκης δίχως περιστολή των υπερασπιστικών δικαιωμάτων του κατηγορουμένου.</p>

	<p>Στην παρ. 1 καθορίζεται ως κανόνας στην ακροαματική διαδικασία ο συνολικός σχολιασμός των μαρτυρικών καταθέσεων ή των άλλων αποδεικτικών μέσων μετά το πέρας λήψης ή έρευνας τους με εξαίρεση τις περιπτώσεις εκείνες που λόγω της πληθώρας μαρτύρων και άλλων αποδεικτικών μέσων κατά την κρίση του δικαστηρίου, η διατύπωση των παρατηρήσεων από τον κατηγορούμενο και τον συνήγορό του μπορεί να λάβει χώρα σε ενδιάμεσο χρόνο. Στην παρ. 2 αποσαφηνίζεται το δικαίωμα του κατηγορουμένου (και όχι η υποχρέωση του δικαστηρίου), να αιτηθεί να λάβει τον αναγκαίο χρόνο προετοιμασίας, στην περίπτωση εκείνη που από την αποδεικτική διαδικασία και πριν από την απόφαση για την ενοχή, προκύψουν νέες περιστάσεις, οι οποίες θα μπορούσαν να συνδεθούν με επιτρεπτή μεταβολή της κατηγορίας.</p>
76	<p>Οι αναβολές των ποινικών δικών πέραν της καθυστέρησης επιφέρουν σημαντική δημόσια δαπάνη (κλήσεις διαδίκων, μαρτύρων, επαναπροσδιορισμός πινακίων, γραφική ύλη κ.λπ.), αλλά και ταλαιπωρία για τους διαδίκους και τους μάρτυρες που απουσιάζουν για περαιτέρω χρονικό διάστημα από την εργασία τους (και με ό,τι αυτό συνεπάγεται παράλληλα για τη συμμετοχή τους στην παραγωγική οικονομία). Με σχετική προσθήκη στην παρ. 2 του άρθρου 349 ΚΠΔ απαγορεύεται ρητώς δεύτερη αναβολή στην ίδια υπόθεση. Η προτεινόμενη διάταξη της παρ. 2Α της θέσπισης παραβόλου υπέρ του Ταμείου Χρηματοδότησης Δικαστικών Κτιρίων (ΤΑΧΔΙΚ) ως προϋπόθεση του παραδεκτού αιτημάτων αναβολών στο πρόσωπο του συνηγόρου υπεράσπισης ή πολιτικής αγωγής (λόγω της ταυτόχρονης συμμετοχής του σε άλλη δίκη και μόνο) θεωρείται ότι είναι εύλογη και πρόκειται να συμβάλει αφενός στην εξάλειψη παρελκυστικών αιτημάτων, στη μείωση των αναβολών και στην επιτάχυνση της ποινικής δίκης, ενώ παράλληλα θα αποτελέσει ισοδύναμο αντισταθμιστικό μέτρο για τη διασφάλιση εσόδων υπέρ του δημοσίου και του ΤΑΧΔΙΚ. Ανάλογη διάταξη εξάλλου προβλέπεται και στο άρθρο 241 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας [π.δ. 503/1985, (Α' 182)].</p>
77	<p>Με την προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 1 και τη διαγραφή της παρ. 2 του άρθρου 404 ΚΠΔ, αποσκοπείται να περιέλθει στην αποκλειστική εξουσία των τακτικών δικαστών του μικτού ορκωτού δικαστηρίου και χωρίς τη σύμπραξη των ενόρκων κάθε απόφαση πλην εκείνης επί της κατηγορίας και της κύριας ποινής. Η εν λόγω μεταρρύθμιση κρίθηκε αναγκαία διότι οι ένορκοι, σε αντίθεση με τους τακτικούς δικαστές, δεν έχουν τη νομική κατάρτιση και την νομολογιακή εμπειρία για να κρίνουν με βάση τις γενικές αρχές, αλλά και τις επιμέρους διατάξεις του ποινικού δικαίου και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας για τα λοιπά ζητήματα.</p>
78	<p>Η προσθήκη δευτέρου εδαφίου στην εν λόγω διάταξη που αφορά στην αιτιολογία της ασκούμενης από τον εισαγγελέα έφεσης, κρίνεται επιβεβλημένη, διότι η υποχρέωση ειδικής και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας της έφεσης επί αποφάσεως η οποία δεν έχει τύχει καθαρογραφής, προκειμένου να αναδειχθούν με σαφήνεια και πληρότητα ενδεχόμενες νομικές και πραγματικές πλημμέλειες, αντίκειται στην παρ. 1 του άρθρου 6 της ΕΣΔΑ, διότι οδηγεί στο άτοπο της ανάγκης πλήρους αιτιολογημένης επισήμανσης των νομικών και ουσιαστικών πλημμελειών απόφασης, μη εισέτι καταρτισθείσας. Προς αποκατάσταση του</p>

	<p>ανωτέρω δικονομικού αδιεξόδου, κρίθηκε σκόπιμη η αναγνώριση του δικαιώματος του εισαγγελέα να συμπληρώνει εντός της εύλογης δεκαήμερης προθεσμίας από την καθαρογραφή της απόφασης, την αιτιολογία της έφεσης, βασιζόμενος στο υφιστάμενο και πλέον καταγεγραμμένο, σκεπτικό της.</p>
79	<p>Η τροποποίηση της διάταξης με τον επανακαθορισμό των ορίων φυλάκισης και χρηματικής ποινής του εκκλητού δικαστικών αποφάσεων κρίνεται σκόπιμη, προκειμένου να εναρμονιστεί συστηματικά η διάταξη με την αναπροσαρμογή της καθ' ύλην αρμοδιότητας, εξυπηρετώντας ουσιαστικά την οικονομία της δίκης δίχως να παραβλάπτονται τα υπερασπιστικά δικαιώματα του κατηγορουμένου.</p>
80	<p>Η προσθήκη στην παρ. 8 του άρθρου 497 ΚΠΔ κρίθηκε αναγκαία, προκειμένου να μην δίδεται η δυνατότητα άρσης της χορηγηθείσας αναστολής, μόνο στις περιπτώσεις παραβίασης επιβληθέντων, αλλά και στην περίπτωση εκείνη που κατά τον χρόνο αναστολής ασκείται ποινική δίωξη κατά του καταδικασθέντος πρωτοδίκως ή καταδικάζεται για οποιοδήποτε κακούργημα ή πλημμέλημα που επισύρει τιμή φυλάκισης τουλάχιστον τριών μηνών και τελέστηκε κατά τον χρόνο της αναστολής. Επίσης, προβλέπεται να μην χορηγείται εκ νέου ανασταλτική δύναμη στο ένδικο μέσο, σε περίπτωση νέας καταδίκης σε ποινή φυλάκισης άνω του ενός (1) έτους για πράξη που τέλεσε ο κατηγορούμενος κατά τον χρόνο της αναστολής.</p>
81	<p>Η τροποποίηση της εν λόγω διάταξης που αφορά στα κριτήρια της κλήτευσης μαρτύρων, προκειμένου να εξετασθούν κατά τη δευτεροβάθμια δίκη, αποσκοπεί στην επιτάχυνση της αποδεικτικής διαδικασίας μέσω της αποφυγής δικονομικά και αποδεικτικά άσκοπης επαναληψιμότητας στη δευτεροβάθμια δίκη, λήψης καταθέσεων μαρτύρων που έχουν ήδη εξετασθεί ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου και ουδέν άλλον έχουν να συνεισφέρουν στην εξακρίβωση της ουσιαστικής αλήθειας. Σε κάθε περίπτωση, η ανάγνωση των πρακτικών της πρωτοβάθμιας απόφασης με τις εμπριεχόμενες ένορκες καταθέσεις των εξετασθέντων μαρτύρων, εντάσσει τις ένορκες καταθέσεις ως αποδεικτικό υλικό, στο πεδίο της δικανικής αξιολόγησης του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου και μόνο αν κατά την κρίση του δικαστηρίου, η εξέτασή τους στο ακροατήριο είναι αναγκαία για την ασφαλή διάγνωση της κατηγορίας δύνανται να κλητευθούν προκειμένου να εξετασθούν εκ νέου.</p>
82	<p>Η προτεινόμενη προσθήκη παρ. 2 και 3 στο άρθρο 577 ΚΠΔ κρίνεται επιβεβλημένη, προκειμένου τα οριζόμενα ποσά που αντιστοιχούν στα καταλογιζόμενα στους κατηγορούμενους δικαστικά έξοδα ανά αρμόδιο δικαστήριο και βαθμό δικαιοδοσίας, να είναι ανάλογα με τη δικαστική δαπάνη στην οποία περιέρχεται το δημόσιο για τη διεξαγωγή της ποινικής δίκης σε όλα τα δικονομικά της στάδια, με κριτήρια τον χρόνο που απαιτείται για την περάτωσή της και την πολυπλοκότητα και οικονομική επιβάρυνση που απαιτούν οι απαιτούμενες δικονομικές ενέργειες.</p>
83	<p>Οι προτεινόμενες προσθήκες αποσκοπούν να διασαφηνίσουν με τα επιβλητέα δικαστικά έξοδα στις αναφερόμενες στην παρ. 1 του άρθρου 578 διαδικασίες που ισούνται με το μέγιστο ποσό αποφάσεως του Μονομελούς</p>

	<p>Πλημμελειοδικείου (400 ευρώ), στις δε αιτήσεις ή ενστάσεις που περιγράφονται στην παρ. 2 δεν επιβάλλονται δικαστικά έξοδα.</p>
84	<p>Με τις προτεινόμενες προσθήκες στις παρ. 1, 2 και 4 του άρθρου 580 ΚΠΔ, καθορίζονται σε αναλογία και με τη διάταξη του άρθρου 577 ΚΠΔ, τα όρια του ποσού των εξόδων που επιβάλλουν το δικαστήριο, το δικαστικό συμβούλιο ή ο εισαγγελέας αντίστοιχα, σε όσους έχουν υποβάλλει μήνυση ή έγκληση προφανώς αβάσιμη στην ουσία της ή ανεπίδεκτη δικαστικής εκτίμησης ή εντελώς ψευδή ή στις περιπτώσεις που υποβλήθηκε εκ δόλου ή εκ βαριάς αμέλειας. Παράλληλα, με προσθήκη στη διάταξη, καθιερώνεται και η υποπερίπτωση να επιβάλλονται έξοδα σε βάρος εκείνων που έχουν υποβάλλει τη μήνυση ή την έγκληση από τάση δικομανίας, όπως αυτή προκύπτει από την υποβολή ασυνήθους αριθμού αβάσιμων προηγούμενων μηνύσεων ή εγκλήσεων του ίδιου προσώπου. Με την ανωτέρω ρύθμιση επιχειρείται να περιοριστεί, μέσω της κύρωσης της επιβολής εξόδων, αντίστοιχου ύψους με τη βλάβη που προκλήθηκε από την άσκοπη κινητοποίηση του μηχανισμού της ποινικής δικαιοσύνης, η δράση των ψευδομηνυτών και δικομανών που παρακωλύουν ουσιαστικά το έργο των λειτουργών της δικαιοσύνης και ναρκοθετούν την ταχύτητα της απονομής της, που αποτελεί προτεραιότητα της πολιτείας.</p>
85	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 1 του ν. 3500/2006 (Α' 232), με την προσθήκη στον ορισμό των θυμάτων της ενδοοικογενειακής βίας, του προσώπου που δέχεται τις υπηρεσίες φορέα παροχής κοινωνικής μέριμνας στον οποίο ο δράστης εργάζεται, ώστε να καλύπτεται από το νομικό πλαίσιο του νόμου, αποσκοπεί να διευρύνει την προστασία των προσώπων αυτών, όταν σε βάρος τους τελείται από τους εργαζόμενους στους φορείς αυτούς, κάθε αδίκημα που υπάγεται στο ρυθμιστικό πεδίο του νόμου.</p>
86	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 4 του ν. 3500/2006 με τη ρητή προσθήκη και της ψυχολογικής βίας στις περιπτώσεις εφαρμογής του άρθρου 1532 του Αστικού Κώδικα και την απάλειψη των λέξεων «ως μέσου σωφρονισμού» αποσκοπεί στη διεύρυνση του πεδίου προστασίας των ανηλίκων σε κάθε περίπτωση άσκησης οιασδήποτε μορφής βίας σε βάρος τους.</p>
87	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 5 του ν. 3500/2006 με την αύξηση του ελάχιστου ύψους του ποσού χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης από τα χίλια (1.000) στις δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ αποσκοπεί στην εναρμόνιση της διάταξης με την αρχή της αναλογικότητας, τα σύγχρονα κοινωνικοοικονομικά δεδομένα και τη νομολογία των δικαστηρίων.</p>
88	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 3 του άρθρου 6 του ν. 3500/2006 θεραπεύει την αντινομία της ισχύουσας διάταξης, σχετικά με το ύψος της ποινής για τη διακεκριμένη περίπτωση τέλεσης της πράξης ενώπιον ανηλίκου, προβλέποντας επαυξημένη ποινή φυλάκισης τουλάχιστον δύο (2) ετών, εναρμονιζόμενη με την αρχή της αναλογικότητας αντί της ισχύουσας πρόβλεψης ποινής φυλάκισης τουλάχιστον ενός (1) έτους. Παράλληλα, προβλέπεται διακεκριμένη περίπτωση της πράξης που τιμωρείται με ποινή φυλάκισης</p>

	τουλάχιστον τριών (3) ετών, όταν φέρει τα χαρακτηριστικά επικίνδυνης σωματικής βλάβης. Η διαγραφή της παρ. 5 οφείλεται στη συμπερίληψη του περιεχομένου της στον γενικό ορισμό του άρθρου 1, προκειμένου να τυγχάνει οριζόντιας εφαρμογής για όλα τα αδικήματα του παρόντος νόμου.
89	Η προτεινόμενη τροποποίηση των παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3500/2006 με την επέκταση της αντικειμενικής υπόστασης του εν λόγω αδικήματος και στις περιπτώσεις που οι αντίστοιχες αξιόποινες πράξεις τελούνται ενώπιον ανηλίκου, αποσκοπεί στην προστασία των ανηλίκων που γίνονται μάρτυρες στο οικογενειακό τους περιβάλλον τέτοιων συμπεριφορών, οι οποίες επιδρούν αρνητικά στην ψυχοκοινωνική εξέλιξή τους και αναπαράγουν το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας.
90	Η προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 9 του ν. 3500/2006 με την επέκταση της αντικειμενικής υπόστασης του εν λόγω αδικήματος και στις περιπτώσεις που οι αντίστοιχες αξιόποινες πράξεις τελούνται ενώπιον ανηλίκου, αποσκοπεί στην προστασία των ανηλίκων που γίνονται μάρτυρες στο οικογενειακό τους περιβάλλον τέτοιων συμπεριφορών, οι οποίες επιδρούν αρνητικά στην ψυχοκοινωνική εξέλιξή τους και αναπαράγουν το φαινόμενο της ενδοοικογενειακής βίας. Τέλος, αυξάνεται η ποινή από την ποινή φυλάκισης μέχρι τριών (3) ετών σε ποινή φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών, προκειμένου να τονιστεί η ειδική απαξία της πράξης όταν τελείται με θύματα ή ενώπιον ανηλίκων κατ' εφαρμογήν της αρχής της αναλογικότητας. Τέλος, η διαγραφή της παρ. 3 οφείλεται στη συμπερίληψη του περιεχομένου της στον γενικό ορισμό του άρθρου 1, προκειμένου να τυγχάνει οριζόντιας εφαρμογής για όλα τα αδικήματα του παρόντος νόμου.
91	Η προτεινόμενη τροποποίηση της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3500/2006 με την προσθήκη της αρμοδιότητας των ανακριτικών υπαλλήλων όταν ενεργούν στο πλαίσιο της παρ. 2 του άρθρου 245 ΚΠΔ να εξετάζουν τη δυνατότητα διαμεσολάβησης, θεσπίζεται προκειμένου να συμβάλει στην ταχεία διεκπεραίωση των υποθέσεων και την ειρήνευση των θιγόμενων σχέσεων μεταξύ μελών της οικογένειας, μέσω του θεσμού της αποκαταστατικής δικαιοσύνης. Και τούτο, διότι ο χρόνος υπαγωγής αλλά και έναρξης της ποινικής διαμεσολάβησης σε σχέση με τη χρονική απόσταση από την τέλεση του εγκλήματος είναι απολύτως κρίσιμος για την εκπλήρωση των σκοπών της (αποφυγή του κινδύνου δευτερογενούς και επαναλαμβανόμενης θυματοποίησης, εκφοβισμού και αντεκδίκησης κ.λπ.). Επίσης, στην περ. β' της παρ. 2 προβλέπεται και το πρόγραμμα απεξάρτησης ως όρος ποινικής διαμεσολάβησης, διότι έχει παρατηρηθεί ότι συχνά οι δράστες αδικημάτων του παρόντος νόμου είναι άτομα εξαρτημένα, λ.χ. από τοξικές ουσίες, αλκοόλ, τυχερά παίγνια. Επίσης, με την προσθήκη στους φορείς που παρέχουν τα προγράμματα, πέραν εκείνων του δημοσίου και κάθε εποπτευόμενου φορέα από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Υγείας και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, διευρύνεται το πλαίσιο προσφοράς θεραπευτικών ή συμβουλευτικών προγραμμάτων προκειμένου να επιταχυνθούν οι διαδικασίες επιτυχούς ολοκλήρωσης της ποινικής διαμεσολάβησης. Στην περ. γ' προτείνεται η διαδικασία αποζημίωσης του θύματος όταν ο δράστης και το θύμα βρίσκονται

	<p>σε πρόδηλη οικονομική αδυναμία, με εφαρμογή των αντιστοιχών διατάξεων του ν. 3811/2009 (Α' 231). Και τούτο διότι, κυρίως οι γυναίκες θύματα ενδοοικογενειακής βίας, θίγονται δυσανάλογα από αυτή τη μορφή βίας και η κατάσταση είναι χειρότερη αν η γυναίκα είναι εξαρτημένη από τον δράστη οικονομικά, κοινωνικά ή όσον αφορά τις συνθήκες διαμονής της. Τέλος, κρίθηκε σκόπιμο να προστεθεί και περ. δ' που διευρύνει τους όρους της ποινικής διαμεσολάβησης με την πρόβλεψη της δυνατότητας να προβεί ο δράστης σε κάθε άλλη ενέργεια αποκατάστασης ή μεταμέλειας που προτείνεται από το θύμα.</p>
92	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση του τρίτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3500/2006 με την αντικατάσταση των λέξεων «κατά το πρώτο εδάφιο» από τις λέξεις «για οποιαδήποτε αιτία», αποσκοπεί στη διεύρυνση της δυνατότητας του δικαστηρίου να επιβάλλει περιοριστικούς όρους στον κατηγορούμενο εάν αναβάλλει την υπόθεση για οποιαδήποτε λόγο. (π.χ. άρθρα 349, 424, 352 ΚΠΔ). Στην παρ. 6 με την πρόβλεψη χωρισμού και αυτοτελούς δικονομικής πορείας της δικογραφίας σε περίπτωση διαμεσολάβησης επί δικογραφιών με περισσότερους δράστες ή θύματα, αποσκοπείται η μη διαιώνιση της ποινικής διαδικασίας στις περιπτώσεις που κάποιος εκ των εμπλεκόμενων έχουν αποκαταστήσει τις σχέσεις τους και συναινούν αμοιβαία στην υπαγωγή σε ποινική διαμεσολάβηση. Τέλος, η παρ. 7, προς άρση κάθε ερμηνευτικής διχογνωμίας, αλλά και ανομοιόμορφης πρακτικής προσέγγισης, τροποποιείται με την πρόβλεψη της δυνατότητας διαμεσολάβησης, τόσο κατά την ενδιάμεση διαδικασία, εντός προθεσμίας από την επίδοση του κλητηρίου θεσπίσματος, με την υποβολή πρακτικού από τους συνηγόρους των μερών, όσο και κατά την κύρια, πριν από την έναρξη της αποδεικτικής διαδικασίας, προκειμένου να μην χρησιμοποιείται καταχρηστικά και προσχηματικά ο εν λόγω θεσμός για την παρέλκυση της ποινικής δίκης.</p>
93	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση του άρθρου 14 του ν. 3500/2006, αποσκοπεί στο να αποσυνδεθεί η ποινική διαμεσολάβηση, από τη διεκδίκηση των αστικών αξιώσεων, καθότι η διαμεσολάβηση δεν αποτελεί συμβιβασμό, ούτε προσβλέπει να δεσμευτεί υπέρμετρα το θύμα στις αστικές αξιώσεις, αλλά στο να ενταχθεί ο δράστης στο πρόγραμμα και να εκπληρώσει επιτυχώς τους όρους του.</p>
94	<p>Η εν λόγω τροποποίηση του άρθρου 16 του ν. 3500/2006 έχει νομοτεχνικό χαρακτήρα και κρίθηκε σκόπιμη, προκειμένου να είναι πλήρως εναρμονισμένη η διάταξη που προβλέπει ειδική και διευρυμένη παραγραφή σε αξιόποινες πράξεις του νόμου που στρέφονται σε βάρος ανηλίκων με τις αντίστοιχες ειδικές διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 113 του Ποινικού Κώδικα.</p>
95	<p>Στο άρθρο 18 του ν. 3500/2006 προστίθεται στους περιοριστικούς όρους που δύνανται να επιβάλλουν τα δικαστικά όργανα με απόφαση ή βούλευμα ή οι εισαγγελείς με διάταξή τους και η συμμετοχή του δράστη σε προγράμματα απεξάρτησης διότι έχει παρατηρηθεί ότι συχνά οι δράστες αδικημάτων του παρόντος νόμου είναι άτομα εξαρτημένα από τοξικές ουσίες, αλκοόλ, τυχερά παίγνια κ.λπ.</p>

	<p>Προβλέπονται το πρώτον, κριτήρια για την επιβολή των κατάλληλων περιοριστικών όρων όπως ενδεικτικά η βαρύτητα της πράξης, η επικινδυνότητα του δράστη, η υποτροπή. Παράλληλα, προβλέπεται η υποχρεωτικότητα άμεσης διαβίβασης και κοινοποίησης αποφάσεων, βουλευμάτων και διατάξεων, που επιβάλλουν περιοριστικούς όρους στις αρμόδιες αρχές, προκειμένου να εποπτεύουν την τήρησή τους και να κινήσουν την ποινική διαδικασία σε κάθε περίπτωση παραβίασής τους.</p> <p>Τέλος, προστίθενται στους φορείς που γνωμοδοτούν σε δικαστικά όργανα ενόψει της επιβολής περιοριστικών όρων, πέραν εκείνων του δημοσίου και κάθε ιδιωτικός φορέας που εποπτεύεται από τα Υπουργεία Εσωτερικών, Υγείας ή Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας.</p>
96	<p>Η προτεινόμενη τροποποίηση στην παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3500/2006 έχει αμιγώς νομοτεχνικό χαρακτήρα.</p>
97	<p>Στην παρ. 1 διευρύνεται ο κύκλος των παρεχόντων την αναγκαία συνδρομή φορέων με τη συμπερίληψη των εποπτευόμενων από τα Υπουργεία Εσωτερικών και Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας. Επιπλέον, στην παρ. 2 του άρθρου 21 του ν. 3500/2006, με τη διαγραφή των λέξεων «εφόσον το ζητήσει το θύμα» και την προσθήκη της λέξης «αμελλητί» καθιερώνεται η υποχρέωση των αστυνομικών αρχών να ενημερώνουν άμεσα και ανεξαρτήτως της πρωτοβουλίας του, το θύμα και τους αρμόδιους φορείς, ώστε να του παρασχεθεί αμέσως η απαραίτητη, κατά περίπτωση, αρωγή.</p>
98	<p>Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις στο άρθρο 23 του ν. 3500/2006 αποσκοπείται να διευρυνθούν οι κατηγορίες των επαγγελματιών που υποχρεούνται, όταν υποπίπτει στην αντίληψή τους, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας που στρέφεται κατά ανηλίκου, να ενημερώνουν άμεσα τις αρμόδιες αρχές. Την ειδική αυτή υποχρέωση, προβλέπει η διάταξη και για τους ιατρούς, σε περίπτωση που διαπιστώνουν κατά την ιατρική εξέταση σοβαρά ιατρικά ευρήματα που συνηγορούν στη πιθανολόγηση προέλευσης από περιστατικό ενδοοικογενειακής βίας. Παράλληλα, μέσω της θέσπισης ειδικού ακαταδίωκτου για το αναφερόμενο περιστατικό (με εξαίρεση την εν γνώσει αναληθή αναφορά) και μερικής απαλλαγής από την υποχρέωση εμφάνισης στην ακροαματική διαδικασία, αποσκοπείται η ενθάρρυνση των ανωτέρω επαγγελματιών να αναφέρουν τα περιστατικά και η κάμψη κάθε αναστολής λόγω της στάθμισης ενδεχόμενου κινδύνου εμπλοκής τους σε χρονοβόρες, δαπανηρές και ψυχοφθόρες δικαστικές διαμάχες.</p>
99	<p>Με την προτεινόμενη διάταξη για πρώτη φορά προβλέπεται, σύμφωνα με το άρθρο 51 της Σύμβασης της Κωνσταντινούπολης (βλ. Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας), η υποχρέωση εξατομικευμένης εκτίμησης και διαχείρισης του κινδύνου για τα θύματα ενδοοικογενειακής βίας, με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ανάγκες κάθε περίπτωσης (case by case approach), κατόπιν σύμφωνης γνώμης του θύματος. Επίσης, προβλέπεται η υποχρέωση συνεργασίας όλων των κατά περίπτωση συναρμόδιων υπηρεσιών</p>

	για τον προσδιορισμό των απαραίτητων μέτρων προστασίας του θύματος. Η προτεινόμενη διάταξη αποσκοπεί στην ολιστική υποστήριξη και προστασία του θύματος, με βάση τις εξατομικευμένες ανάγκες του.
100	Τροποποιούνται οι παρ. 1 και 2 του άρθρου 45 του ν. 4557/2018 (Α' 139) με αύξηση του διοικητικού προστίμου νομικών προσώπων όταν το κέρδος δεν μπορεί να προσδιοριστεί και απάλειψη της προϋπόθεσης προηγούμενης αμετάκλητης καταδίκης φυσικού προσώπου. Καθίστανται αναγκαία η ρύθμιση καθότι με αυτόν τον τρόπο επέρχεται συμμόρφωση με συστάσεις του ΟΟΣΑ και συγκεκριμένα με τη σύσταση 6 (c) του 4 ^{ου} κύκλου (βλ. διαθέσιμη σε: https://www.oecd.org/corruption/greece-oecdanti-briberyconvention.htm , σελ. 68), η οποία αφορά στην αύξηση του προστίμου σε νομικά πρόσωπα σε υποθέσεις νομιμοποίησης εσόδων όταν το κέρδος δεν μπορεί να προσδιοριστεί και τη σύσταση 10 (c) (σελ. 70 Έκθεσης) του 4 ^{ου} κύκλου σχετικά με τη διοικητική ευθύνη των νομικών προσώπων ανεξάρτητα από την ποινική καταδίκη των φυσικών προσώπων.
101	Περιλαμβάνει τις καταργούμενες διατάξεις. Το άρθρο 100 περί αναστολής εκτέλεσης μέρους της ποινής, καθώς το περιεχόμενό του τροποποιήθηκε και ενσωματώθηκε στο νέο άρθρο 99. Επίσης, το άρθρο 105Α του Γενικού Μέρους του Ποινικού Κώδικα καταργείται, καθώς κρίθηκε σκόπιμο και για τις ποινές φυλάκισης που υπερβαίνουν τα τρία έτη να προβλέπεται πραγματική έκτιση. Το άρθρο 362 περί του αδικήματος της απλής δυσφήμισης καταργείται, καθώς η απλή δυσφήμιση δεν θα φέρει πλέον αξιόποιο χαρακτήρα. Το άρθρο 405 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας καταργείται αφού οι προβλέψεις του έχουν αντικατασταθεί από το άρθρο 404 ΚΠΔ, που προβλέπει πλέον πως η σύμπραξη των ενόρκων απαιτείται μόνο για την κατηγορία και την κύρια ποινή, για δε τα λοιπά θέματα αποφασίζουν οι τακτικοί δικαστές. Η διάταξη του άρθρου 98 του ν. 4623/2019 (Α' 134) που προβλέπει την αναστολή της κοινωφελούς εργασίας καταργείται.
102	Προβλέπονται μεταβατικές διατάξεις, σύμφωνα με τις οποίες α) οι εκκρεμείς υποθέσεις εκδικάζονται από το δικαστήριο στο οποίο έχουν εισαχθεί κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, β) προβλέπεται ο τρόπος υπολογισμού της χρηματικής ποινής σε ειδικούς νόμους μετά την κατάργηση του προσδιορισμού της σε ημερήσιες μονάδες, γ) προβλέπεται ο τρόπος υπολογισμού των εξόδων σε εκκρεμείς δίκες στο Πενταμελές Εφετείο.
103	Προβλέπεται η έναρξη ισχύος του νόμου.

Δ. Έκθεση γενικών συνεπειών

18.	Οφέλη αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	-------------------------------

ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
--	--------------------------------------	------------------------------------	--	---------------

ΟΦΕΛΗ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΑΜΕΣΑ	Αύξηση εσόδων					
		Μείωση δαπανών					
		Εξοικονόμηση χρόνου	X				
		Μεγαλύτερη αποδοτικότητα / αποτελεσματικότητα	X				
		Άλλο					
	ΕΜΜΕΣΑ	Βελτίωση παρεχόμενων υπηρεσιών	X				
		Δίκαιη μεταχείριση πολιτών	X				
		Αυξημένη αξιοπιστία / διαφάνεια θεσμών	X				
		Βελτιωμένη διαχείριση κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

A) Η επιτάχυνση και ποιοτική αναβάθμιση της ποινικής δίκης.

B) Η αποτελεσματικότερη και πολυεπίπεδη αντιμετώπιση των περιστατικών ενδοοικογενειακής βίας και η ουσιαστική συμβολή στην εξάλειψή της.

19.	Κόστος αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	--------------------------------

		ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΟΣΤΟΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Σχεδιασμός / προετοιμασία				
		Υποδομή / εξοπλισμός				
		Προσλήψεις / κινητικότητα				
		Ενημέρωση εκπαίδευση εμπλεκομένων				
		Άλλο				

	ΓΙΑ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ & ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΗΣ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	Στήριξη και λειτουργία διαχείρισης				
		Διαχείριση αλλαγών κατά την εκτέλεση				
		Κόστος συμμετοχής στη νέα ρύθμιση				
		Άλλο				

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

--

20.	Κίνδυνοι αξιολογούμενης ρύθμισης
-----	----------------------------------

			ΘΕΣΜΟΙ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ	ΑΓΟΡΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	ΚΟΙΝΩΝΙΑ & ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	ΦΥΣΙΚΟ, ΑΣΤΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΡΥΘΜΙΣΗΣ	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Αναγνώριση / εντοπισμός κινδύνου					
		Διαπίστωση συνεπειών κινδύνων στους στόχους					
		Σχεδιασμός αποτροπής / αντιστάθμισης κινδύνων					
		Άλλο					
	ΜΕΙΩΣΗ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Πυλοτική εφαρμογή					
		Ανάδειξη καλών πρακτικών κατά την υλοποίηση της ρύθμισης					
		Συνεχής αξιολόγηση διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων					
		Άλλο					

Σχολιασμός / ποιοτική αποτίμηση:

Δεν εντοπίζονται κίνδυνοι από την εφαρμογή των αξιολογούμενων ρυθμίσεων.

21.	<p>Γνώμες ή πορίσματα αρμόδιων υπηρεσιών και ανεξάρτητων αρχών (<i>ηλεκτρονική επισύναψη</i>).</p> <p>Ειδική αιτιολογία σε περίπτωση σημαντικής απόκλισης μεταξύ της γνωμοδότησης και της αξιολογούμενης ρύθμισης.</p>

Στ. Έκθεση νομιμότητας

24.	Συναφείς συνταγματικές διατάξεις	
	<p>Παρ. 3 άρθρου 5 και άρθρο 6 (εγγυήσεις προσωπικής ασφάλειας), άρθρο 7 (εγγυήσεις της ποινής), άρθρο 9Α (προστασία προσωπικών δεδομένων), άρθρο 20 (παροχή έννομης προστασίας/ δικαστική ακρόαση), παρ. 1 άρθρου 21 (προστασία οικογένειας, γάμου και παιδικής ηλικίας), άρθρο 97 (μικτά ορκωτά δικαστήρια)</p>	
25.	Ενωσιακό δίκαιο	
☐	<p>Πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο (<i>συμπεριλαμβανομένου του Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων</i>)</p>	
☐	Κανονισμός	
☐	Οδηγία	<p>- Οδηγία (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2017, σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198),</p> <p>- Οδηγία 2011/93/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης και της σεξουαλικής εκμετάλλευσης παιδιών και της παιδικής πορνογραφίας και την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2004/68/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 335),</p>

		- Οδηγία 2014/62/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, σχετικά με την προστασία του ευρώ και άλλων νομισμάτων από την παραχάραξη και την κιβδηλεία μέσω του ποινικού δικαίου, και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλασιού 2000/383/ΔΕΥ του Συμβουλίου (L 151).
☐	Απόφαση	Πρόταση Κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση κανόνων με σκοπό την πρόληψη και την καταπολέμηση της σεξουαλικής κακοποίησης παιδιών (διαθέσιμη σε: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52022PC0209).
26.	Συναφείς διατάξεις διεθνών συνθηκών ή συμφωνιών	
☐	Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	Άρθρο 6 (δίκαιη δίκη), 7 (εγγυήσεις ποινής), 13 (δικαίωμα αποτελεσματικής προσφυγής), άρθρα 1 και 2 7 ^{ου} Πρόσθετου Πρωτοκόλλου ΕΣΔΑ (διαδικαστικές εγγυήσεις σε περίπτωση απέλασης αλλοδαπών και δικαίωμα για διπλό βαθμό δικαιοδοσίας σε θέματα ποινικού δικαίου).
☐	Διεθνείς συμβάσεις	- Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την πρόληψη και την καταπολέμηση της βίας κατά των γυναικών και της ενδοοικογενειακής βίας (Σύμβαση της Κωνσταντινούπολης), Στρασβούργο, 12 Απριλίου 2011, - Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας και της Συμφωνίας που αφορά την εφαρμογή του μέρους XI της Σύμβασης, η οποία κυρώθηκε με τον ν. 2321/1995 (Α' 23).
27.	Συναφής νομολογία των ανωτάτων και άλλων εθνικών δικαστηρίων, καθώς και αποφάσεις των Ανεξάρτητων Αρχών	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☒	Ανώτατο ή άλλο εθνικό δικαστήριο (αναφέρατε)	ΟΛΑΠ 3/2021 και ΟΛ ΑΠ 2/2022.
☐	Ανεξάρτητη Αρχή (αναφέρατε)	
28.	Συναφής ευρωπαϊκή και διεθνής νομολογία	
		<i>Στοιχεία & βασικό περιεχόμενο απόφασης</i>
☐	Νομολογία Δικαστηρίου Ε.Ε.	

☐	Νομολογία Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου	
☐	Άλλα ευρωπαϊκά ή διεθνή δικαστήρια ή διαιτητικά όργανα	